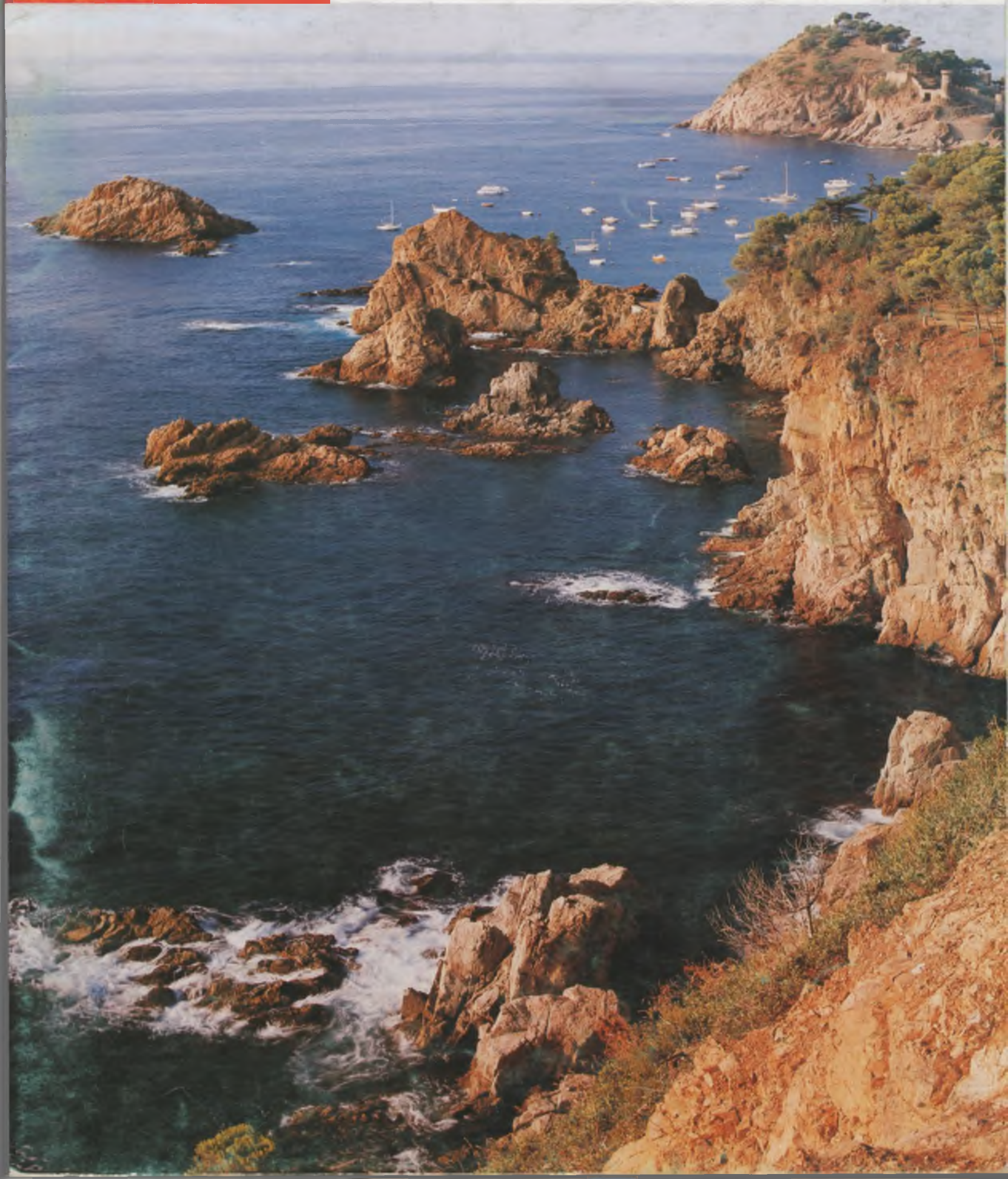

LUNISSA

Sant Pere '92[®]

SALUTACIÓ

Ho diu l'himne i està escrit en les pedres:

– Tossa era abans, Tossa és encara i ho serà en cent generacions–.

Tossa mira endavant. Reprement els valors més genuïns del passat, combina tradició i modernitat amb l'esperit elegant que dona la senzillesa exquisida. Com el bon mestre ensenya els seus deixebles a destriar el bo i dolent d'ell mateix, així la nostra vila ens mostra en els errors i els encerts a trobar aquell mirall que reflecteix el bon camí.

– Tot Tossa un cor i una ànsia sola–

Som un clam. Som homes i dones que fem pinya treballant en un racó de cada llar per construir-nos un futur en temps de bonança pels trànguls de les maltempsades. Aprenem de la història més recent que ens n'hem sortit de totes les penúries amb grans gestes:

– De terra enllà portem la glòria
dels pobles grans i els homes forts–

Els sants i els vents sempre ens han estat favorables. Som un poble amb coratge i dignitat. Tenim l'orgull sa dels homes que es fan valer. L'esperit dels avantpassats ens perdura en les accions més nobles i ens sobreviurà en les generacions que esperen el llegat que els volem deixar. El millor patrimoni som nosaltres mateixos. Per això el poble n'espera tant. En les mans tenim el futur, que només serà venerat per la història si no traeix l'esperit del poble que pedra a pedra varen construir aquells que hi foren abans que nosaltres. I els sants i els vents ens ajudaran en l'empresa si no els anem contra corrent.

Ara, plegats, celebrarem la festa major. Honorarem Sant Pere. Un dels sants més populars per tenir tantes debilitats humanes com nosaltres: Sant Pere podria haver estat fill de Tossa, i com un més entre nosaltres, cercaria de superar-se: complint i a voltes mentint –el sant va negar el Crist per tres vegades i no es va creure digne de morir dempeus com ell– però sabent que treure les xarxes reventades de peix no depèn només de l'afany què hom hi posi, sinó del premi a una tasca serena i continuada.

Tossa, 28 de juny de 1992

L'Alcaldessa.

Maria del Pilar Mundet i Torres

2a. ÈPOCA
TOSSA DE MAR
Juny 1992
Any III Número 8
Preu: 250 ptes.

Dipòsit Legal núm. GI-259-92

Imprès en paper reciclat

Edita: Ajuntament de Tossa
Coordinació: Assumpta Taberner
Consell de redacció:
V. Esteban Darder - E. Bernabeu - M. Aguilar
Imprimeix: I.G. Montserrat, s.a. - Blanes

CURSOS INTERNACIONALS D'HISTÒRIA I CULTURA MEDITERRÀNIA "ALBERTO BOSCOLO" A TOSSA DE MAR

L'any passat, el mes de setembre, va tenir lloc a Tossa de Mar un col·loqui internacional sobre "El Liber Maiorichinus i la societat mediterrània del segle XII", en el qual varen desenvolupar ponències professors de les universitats de Barcelona, Càller, Ciutat de Mallorca, Florència i Pisa. L'èxit d'aquella iniciativa ha impulsat els organitzadors a establir un conveni per tal de celebrar anualment nous cursos centrats en temes culturals del Mediterrani.

D'aquí que el dia 25 d'abril, en un acte solemne al saló de sessions de l'Ajuntament de Tossa de Mar, l'alcaldesa, Sra. Pilar Mundet, i el Prof. Olimpio Musso, director de la Sezione di Studi Storici 'Alberto Boscolo', de l'Institut Italià de Cultura, han signat un protocol, en el qual fan palesa la voluntat de les

esmentades institucions de repetir cada any, a començaments de tardor, la convocatòria d'uns cursos que reuneixin professors de diversos països especialitzats en el tema que serà anunciat amb la suficient antelació. A partir d'aquesta manifestació central,

s'ha projectat un curs abreujat de llengua catalana per als assignants estrangers i l'elaboració posterior d'un breu vocabulari terminològic referit al tema, en els diversos idiomes dels que hi participin.

En l'acte de la signatura de l'esmentat conveni s'ha fet públic que el tema escollit per al curs d'enguany serà 'Peninsulars i Turcs de l'Atlàntic a l'Índic (segles XV-XVII)' (5-8 octubre 1992), amb la intervenció de destacats professors: la Professora Anna Masala de la Universitat de Roma i el Professor Dr. Joan Vernet Ginés de la Universitat de Barcelona amb la col·laboració de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

No hi ha dubte que el compromís, formalment establert, comportarà, en el futur, una activitat destacada del calendari tossenc.

NOTES SOBRE HERÀLDICA

Els primers escuts heràldics que va tenir Tossa, foren tres, esculpits en pedra en la part superior del portal d'entrada a la vila vella, fets posar per algun dels primers abats de Santa Maria de Ripoll, senyors jurisdiccionals del poble.

Cada abat de Santa Maria de Ripoll, tenia el seu segell, per estampar-lo en els documents i així donar fe d'autenticitat. El segell duia els símbols del personatge i al peu, dos escuts que representaven els seus llinatges. Els abats exercien la seva jurisdicció civil i criminal per mitjà dels batlles que, fins l'any 1348 eren nomenats cada bienni, i després la batllia fou atorgada a perpetuitat a Arnau de Soler, el qual anys després la vengué, amb autorització de l'abat a Pere Riera. Dita família Riera la tingueren fins als començaments del segle XVII, és a dir, més de tres-cents anys, començant per ser representants de l'abat Hug Desbac (1325-1351), ho foren almenys de 25 abats més.

És molt possible que un d'aquells tres escuts que en aquells temps figuraven sobre el portal d'entrada a la vila vella, fos de la família Riera i els altres dos de l'abat Ripoll, però, de quin abat? De l'abat Hug Desbac que defensà la jurisdicció del monestir sobre Olot i Tossa?, De l'abat Ramon de la Farrés (1362-1383) que accedí i confirmà les clàusules de la carta de poblament de l'any 1187?, o de l'abat Ramon Dezcatllar (1383-1408) que va reconstruir el castell i amplià les muralles? Crec que mai no ho sabrem, el temps que estigueren al carrer (com es pot veure en la fotografia) els esborrà, així com malmeté molts panys de les muralles, que al restaurar-les als començaments dels anys trenta, el que quedava dels escuts, ho acabaren de treure a cops de maceta i escarpa.

Encara avui es poden veure les siluetes dels escuts que, varen ser els símbols de Tossa durant molts anys.

El primer escut que sí es pot veure clar, figura en una carta dels prohoms de Tossa dirigida als concellers de Barcelona, dient-los que no posaran empatxament a son pas per Tossa, a les quantitats de forment que la ciutat té comprades, i demanen, en justa

correspondència, que si la vila fa alguna provisió de blat no els hi sigui aturada per part dels consellers.

Datada a Tossa a 7 de març, no s'indica l'any, però es consigna per nota que fou rebuda a 11 de març de l'any 1435.

L'escut estampat en cera sobre dita carta és el següent:

'En camp de...una banda onejant de...carregada de dos cotises one-

jants de...' com és lògic no figuren els esmalts. Aquest escut és igual que el de la casa dels Riera de Cardedeu que és:

'En camp d'or, una banda onejant d'atzur carregada de dos cotises onejants d'argent'. Eren els Riera de Tossa parents dels Riera de Cardedeu i podien fer ús del mateix escut?

MANUEL BRUNET

UN HOME DE POBLE: "EN TEM" RETALLS D'UNA VIDA

Des de la Revista Turissa encetem un espai biogràfic dedicat a persones d'aquesta vila. Hem cregut que seria un encert iniciar-lo amb la figura de TELM ZARAGOZA i RAIG. Certament que per presentar a aquest protagonista no calen fer filigranes. Tothom el coneix, i si no és així els direm que ha governat Tossa des de l'inici de la democràcia fins a l'any 1991. Ha estat un home estimat per un sector de la població i menys estimat per un altre, malgrat tot, ell diu: "Tot ho he fet per Tossa". La seva gestió al capdavant del Consistori ha estat també valorada de manera ben diferent segons la ideologia de cadascú.

El que no se li pot negar és la seva entrega i dedicació a l'Alcaldia.

Des de la revista no volem jutjar ningú, només oferir la vida d'un home, d'un tossenc. El que sí volem agrair és la conversa franca i distesa, malgrat que ell no creia que era el moment més adient per fer-la.

"Vaig néixer el 22 de novembre de l'any 1923 a Tossa. Anava a aprendre amb el Sr. Josep Moreno i Pallí, que va ser una persona que va marcar una època a Tossa, però els meus estudis es van veure truncats per culpa de la guerra civil. La nostra guerra va tallar qualsevol ensenyament superior. La meua formació és autodidacta i constant; a casa sempre hi ha hagut tres o quatre diaris i revistes, encara que fossin temps difícils. He volgut estar sempre al dia de les coses que passen al

1944 - Complint el servei militar a Palma de Mallorca.

meu voltant per estar informat de tots els temes més importants.

Vaig fer el servei militar del 1943 al 1945 a la ciutat de Palma, com a cap de despesa de la base. El servei militar va coincidir amb la segona guerra mundial.

De retorn a Tossa, les meves inquietuds es van veure tallades en sec pel règim franquista. Em van "castigar" a no poder tenir cap càrrec públic durant 25 anys perquè era un "roig". Sembla mentida que molta gent em digui que sóc un feixista i que els feixistes em castiguessin per roig. Quines coses!

La primera inquietud que volia portar a terme era que Tossa figurés en el lloc més alt possible. Vaig iniciar una etapa com a corresponsal en molts diaris, uns d'àmbit comarcal i d'altres d'àmbit nacional: "Los Sitios", "El Correo Catalán", "Esport", "Barcelona Deportivo",

1970 - President d'U.D. Tossa

"El Mundo Deportivo" i vaig col.laborar amb les agències EFE i ALFIL; fins i tot escrivia per al diari "Independence" de Perpinyà.

La meua feina de cada dia, és a dir, el meu ofici, és el de pescador. Quan vaig tornar del servei gairebé tota la població de Tossa vivia de la mar. Hi havia vint-i-dues trenyines. Durant molts d'anys em vaig dedi-

1974 - La meua feina ha estat sempre la de pescador

car exclusivament a pescar. Anys més tard, vaig haver d'alternar la feina amb la tasca de modernitzar i de governar Tossa des de l'Alcaldia.

També vaig ésser President del futbol de Tossa. Va ser una etapa molt agradable, però també amb maldecaps. Ara bé, recordo que amb l'equip vam anar a l'estranger: Grenoble i Suïssa. Era la primera vegada que l'equip del Tossa sortia fora dels Pirineus.

Cap a l'any 60, vàrem reconvertir la casa en un hostel de caire familiar que és diu "Maria Rosa". Era l'època que comen-

çaven a venir els primers turistes i que tothom encaminava els seus negocis cap a la indústria hostalera. Jo complementava la vida d'hostal i de pescador. Aleshores hi havia moltes persones que feien el mateix. Ara bé, sempre tenia el mateix pensament: intervenir en la política municipal, per tal que Tossa fos conegu-

da arreu del món.

L'any 1973 vaig entrar a l'Ajuntament pel Terç Corporatiu, conjuntament amb Lluís Rubio i Jaume Veciana. A l'època que en Tomàs Collado va ser alcalde, vaig ésser tinent d'alcalde. A la transició, any 1979, vam fer una proposta i una candidatura independent i vam guanyar per majoria simple. Amb totes les forces que van estar representades a l'Ajuntament vam establir un govern de consens. L'any 1983 em vaig

1982 - Un exemple a imitar. Tres alcaldes units.

Trobada política amb els membres més destacats de C.D.C.

presentar per Convergència Democràtica de Catalunya i vam obtenir sis regidors, és a dir, majoria absoluta.

El 1987 em vaig tornar a presentar pel mateix partit i aquesta vegada encara vam obtenir millors resultats: vuit regidors. A les eleccions del 1992 vam perdre la majoria absoluta, tot i que vam ésser la candidatura més votada.

A mi, em sap greu l'actitud de l'actual equip municipal no hagués acceptat la nostra oferta

1984 - Inauguració de la carretera de Lloret a Tossa amb l'assistència del Molt Honorable President de la Generalitat Jordi Pujol.

per governar de manera consensuada. Els oferia repartir l'Alcaldia segons els vots de cadascú, no van voler acceptar el pacte, per tant, ara estem a l'oposició, tot i que només una vegada hem votat en contra de les seves propostes. No volem ser un equip que vagi en contra de les propostes pel sol fet que les presentin ells, sinó que volem que Tossa marxi endavant.

No m'he oblidat pas d'esmentar els vint-i-cinc anys que porto com a president de la Confraria de Pescadors de Tossa. Com a pescador estic molt orgullós d'aquesta etapa i d'aquest càrrec, ja que em permet millorar i treballar pels meus companys de feina. Cal dir que ha estat la Confraria de Pescadors la que ha aconseguit la Casa del Mar per a tots els tossencs. Una Casa que funciona com a casal d'avis i com a centre d'assistència primària i que els tossencs no han hagut de pagar ni un ral, ja que tot ho ha donat l'Institut Social de la Marina.

Estic content d'haver pogut treballar per Tossa, i pensar que sempre i tot ho he fet per Tossa. En aquests anys que he estat alcalde he vist com molts dels meus projectes es posaven a la pràctica: la barca escombra, els containers marins, la declaració de vila anti-taurina, la defensa dels animals, la millora de les carreteres, la creació d'una llar d'infants, etc.

La meva preocupació ha estat, és i serà fer possible la posada al dia del poble i la seva projecció internacional.

ASSUMPTA TABERNER

En Telm amb S.M. el Rei d'Espanya

LA PRIMERA COMUNIÓ: ALS PARES

Tot i que sigui quelcom esporàdic, amb motiu d'un fet molt concret, tal volta us ve a contrapel tot l'esforç que suposa preparar aquesta celebració cansats, agobiats, desanimats pel guirigall de la vida. Hi ha, però, un fet positiu, alegre: el vostre fill ja s'ha fet un home. Ja pensa, fa preguntes, s'interessa per aquest món que va descobrint i ara rebrà la seva primera comunió.

Sens dubte, voleu fer bé les coses. No voleu fracassar en quelcom tan fonamental com és l'educació cristiana dels vostres fills.

Un dia prengueru la iniciativa de portar-lo a batejar, més o menys conscients de la responsabilitat que contraguèreu.

Quan ens bategen ens convertim en deixebles de Jesucrist.

El cristià és un home marcat, diferent dels altres, per a sempre.

Estracta, doncs, d'anar prenent consciència del què significa per a nosaltres aquest fet i quina sigui aquesta nova naturalesa de la qual se'ns ha revestit, que transforma tota la nostra vida.

Ser cristià no és una cosa passatgera (com ara una tempesta que ho arrasa tot i que a nosaltres ni ens mulla), sinó que ens exigeix un canvi de vida. És quelcom aferrat a la nostra vida que re-juveneix, que dóna sentit al nostre esforç i que ens va marcant el camí a seguir.

És per això que l'Església demana que ja des del primer mo-

ment es procuri donar una formació religiosa adequada als fills i que el testimoni dels pares junt amb l'ambient en què es mouen sigui una constant catequesi. El catequista, els pares, són un testimoni: "Si no crec el que dic, ja puc anar parlant". En això, la Parròquia hi té un paper molt important, com esteu comprovant. I a més haureu observat que no centra la importància en la comunió d'un dia i la seva preparació immediata, sinó en el conjunt de la vida cristiana viscuda amb senzillesa, amb profunditat, amb constàcia, intentant d'evitar "shows" i muntatge que res no tenen a veure amb l'Esperit de Jesucrist.

Precisament avui, es parla i s'escriu molt de tot: la premsa, la ràdio, la televisió, tertúlies... Moltes vegades de temes que no es coneixen, dels quals no se'n té cap formació i a més, pel que es veu, disposen d'una pèssima informació.

Un d'aquests temes és l'Església. Es diuen moltes barbaritats...

O bé hi ha qui diu: "Jo no crec en l'Església, o en Jesucrist". Quan, si fossin sincers, haurien de dir: "No sé de què em parles". Haurien de confessar llur ignorància.

"Jo passo de l'Església". Per passar, cal conèixer el tema. Tot i que jo crec que quan es passa molt, només mirant-los a la cara, veure la vida que porten... Quasi-bé seria suficient. Si els miréssim les butxaques potser hi trobaríem encara algun xuclador ("chupete") o quelcom pitjor.

Hi ha gent que ha sentit a tocar campanes, però té una idea equivocada de l'Església. A vegades coincideix que són els mateixos que no tenen idea de res. "L'Església és l'oficina on es reparteixen els sagraments... És on es porta a batejar els fills". Està bé això dels bateigs—deia un graciós—Els capellans es guanyen unes peles i nosaltres celebrem un entaulat".

"És el lloc on el meu fill/a exhibirà el vestit de primera comunió, de núvia..."

"És el telèfon que cal marcar quan els avis s'estan morint". Encara que només sigui perquè a l'esquela hi pugui figurar: "Ha mort amb tots els auxilis espirituals".

Correm el perill que se'ns encomani aquesta mania actual que tan sols s'equivoca l'Església.

La veritat és que quan parlem d'Església, parlem de tots els batejats. "Tu ets Església". Ens critiquem, ens menyspreuem, ens menystenim a nosaltres matei-

xos.

I quan parlem de Parròquia, estem parlant d'aquesta comunitat que és fidel a Jesucrist.

La parròquia som tots, també. I la responsabilitat de formar i orientar els fills correspon a tots, però principalment als pares. Al final, és veritat que les coses s'aprecien pel que costen.

El pare i la mare porten llur fill a rebre el Senyor arropant-lo amb la seva fe, més que no pas donant-li la mà o bé omplint-lo de regals, que només fan que distreure'l.

La fe i el VOSTRE EXEMPLE, són necessaris.

El dia de la primera comunió, més que parlar-los de Crist, rebran el mateix Crist.

I no ve per un moment. Ve disposat a quedar-se. Per convertir-se en l'amic del vostre fill i fer-lo partícip del seu amor.

Hem de veure en aquest Jesús de la Primera Comunió un AMIC, que ve a donar-li una mà al nen...

El dia de la comunió, més que un dia bonic, és el principi d'una vida nova.

No és la fi d'una etapa. Ara és quan ha de començar vertaderament la seva formació. No és el

moment de dir: ara ja ets gran, ja ets lliure, sinó que comença la seva etapa forta d'educació, de catequesi.

MANERES D AJUDAR ELS VOSTRES FILLS

Exemple, oració en comú, interessar-se per les seves coses. "La família que resa unida, permanence unida" (P. Peyton). Diu Jesús: "Tot el que feu a un d'aquests petits, m'ho feu a mi".

MANERES DE NO AJUDAR-LO

Dir-los: Ets dolent. No podràs fer la comunió". Com si la comunió fos un premi. És un mitjà per ser millor.

Tal volta aquella vella frase: "Els qui van a missa són els pitjors", reflexi aquest mal entès; com si fos necessari ser bo per anar a missa o bé ser el millor. És una invitació per als qui vulguin ser-ho. Correm el risc d'actuar amb els fills d'acord amb el que es porta, no el que importa. Sentim a dir: "Farem com una gran festa de casament". "Faré la primera comunió al restaurant tal...". Es parla molt de regals, abans o després. Això, no és el que importa.

Algunes consideracions:

No tot el que és dolent del nen és pecat.

No val a fer servir Déu per als nostres interessos (si no et portes bé, Déu et castigarà). Déu no és un venjador-infern. És un pare. Sap perdonar.

La primera CONFESSIÓ i COMUNIÓ no han de ser l'ÚLTIMA.

Combregar és: menjar, alimentar-se, ¿quan? A cada Missa.

Els pares són els responsables: VOSTÈS tenen la PARAULA. Aquesta és la vostra principal

obligació. Què n'has fet, del teu fill?

Per què combregar? Per fer-lo més noble, més gran: Sí a Déu, a allò que és bo.

Què cal ensenyar-los?

- Moltes oracions?

- Formar-los la consciència. Ja va a Catequesi, escola religiosa, classe de religió... Molt bé. Però la tasca principal correspon als pares; ensenyar-los i ajudar-los a resar, a respectar Déu i els altres.

L'ESGLÉSIA NO VOL FILLS ORFES (pecat d'omissió).

- Tenir de Crist un coneixement vertader i profund.

- Crist és el Fill de Déu. Viu per al seu Pare.

- Crist s'ha lliurat al servei del seu Pare i nostre.

- Jesús ens ha ensenyat i dit com ho hem de fer per ser com Ell.

- Crist ens demana un canvi de vida.

Creure és viure segons Crist.

Mn. ENRIC

RECORREGUT PER LA COSTA DE TOSSA A PARTIR DE LA SEVA TOPONÍMIA. I DE SA PORRASA A SA PLATJA

Al marge de les cartografies més generals que, com a molt, se centren en l'àmbit de la que en diem Costa Brava, tal i com veiem en alguns planells militars francesos que començaren a proliferar a partir del segle XVII, i del mapa del terme de Tossa del començament del segle passat que s'hi exposa al Museu Municipal, no és fins a la dècada dels vuitantes de dit segle, en què es publicaren a Madrid els plànols de la sèrie dedicada a la Costa Oriental d'Espanya, confeccionats per la "Comisión Hidrográfica" al manament del capità de fragata D. Rafael Pardo de Figueroa, que trobem ja una visió més exacta del perfil litoral d'aquesta zona, amb la inclusió d'alguns topònims costaners fins i tot.

Ja contemporàniament, tant en els fulls cartogràfics oficials de l'Exèrcit, de l'I.G.N. o de l'I.CC. com en el planell "Costa Brava-I. Tossa" d'Editorial Alpina, hi trobem reflectida la toponímia costanera del litoral tossenc. Però és amb el "Mapa toponímic costaner de la vila de Tossa de Mar", obra del Sr. Telm Zaragoza i editat el 1987, que tenim el treball més complet que s'hagi fet fins ara sobre el tema. En base a ell, vaig intentar resseguir els dos darrers estius la toponímia costanera de Tossa i, si hagués pogut, també la dels pobles veïns, enquestant als pescadors. Els de seixanta anys en avall em van dir que aquestes generacions no la coneixien, perquè són les que ja no l'han fet servir. Els més grans ja no en recordaven gairebé res. Tampoc recordaven ni els uns ni els altres la talassonímia dels caladors ni les senyes que es feien servir per localitzar-los, tot i que sembla que encara n'hi ha que en saben alguns d'aquests talassònims i els fan servir quan van lluny: tothom sap de La o Sa Planassa, que diuen que és on més lluny es coneix i que ja no es veu terra; també es coneixen La Miquela, on vam llegir a "Turissa"

Sa Boquera. Vista des des Cars. 1981 (Fotografia de l'autor)

que es pescà un peix pelegrí fa algun temps, la Roca del Corall, on s'agafaven llagostes o la Roca Negra, i Es Ricart, S'Hospitalera, Es Blancaí, Sa Carbonissa, Sa Ferradura, Ses Campanilles, Sa Rabassa i Es Reixat d'en Batlle, que hi figuren al llibre de Tossa de J. Lleonart i Maria del P. Mundet de la col·lecció de Monografies Locals dels "Quaderns de la Revista de Girona".

Pel que fa a la bibliografia que s'ha publicat sobre el tema, hi ha en primer lloc l'obra general **La pesca a Catalunya**, de Carles Bas (Ed. Destino, Barcelona, 1980), on es recullen talassònims de caladers amb llurs enfilacions coneguts pels pescadors catalans, entre els que n'hi ha de situats davant el litoral tossenc i selvatà en general: Vol de Tossa, Les Garotes, Els Capets, La

Rocassa, Can Ferré, Turó, La Planassa, Sot de la Gamba, Penjant d'Enfora de la Planassa, La Creu, La Melica, La Barana, ...

Després, tenim dos treballs de caràcter local referits a litorals veïns, d'enorme qualitat. D'una banda, l'article sobre els fondals de la costa de Blanes del Sr. Josep Bota, publicat al Butlletí Interior núm. XXVIII de la Societat d'Onomàstica i, de l'altra, el llibre **La costa de Lloret**, de Joan Sala i Lloberas, publicat fa dos anys pel club Marina-Casinet.

Així doncs, el present escrit pretén ser, com diu el títol, un periple per la costa del terme de Tossa a partir, principalment, dels topònims que hi figuren al mapa del Sr. Zaragoza, amb els comentaris geogràfico-descriptius

que m'han fet al respecte els patrons Ramon Santané i Cinto Gordils, als quals agraeixo la seva gran amabilitat.

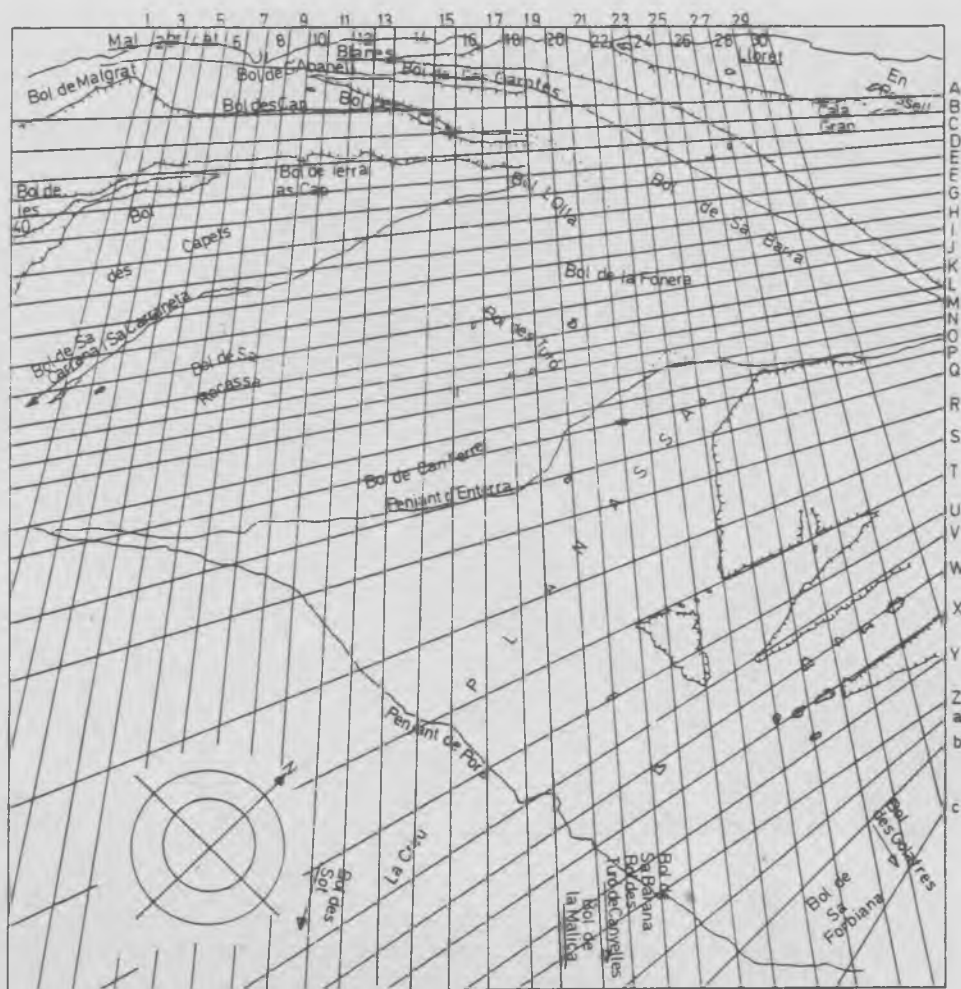
Sembla que el darrer accident pròpiament de Lloret que hi ha abans del límit amb Tossa és la Cova Formigues o Falzies. La falzia tant pot ser el nom d'una espècie d'ocell com també d'una planta. A Sa Porrassa o Punta des Calafats, hi ha la partió amb el terme tossenc, figurant en aquesta zona, en edicions anteriors del mapa d'Alpina, el topònim de Sa Fusta.

Ara ve la Cala Morisca, de la qual, fa deu anys, l'historiador Santiago Llobet trobà un document relatiu a la captura d'una bona partida de pirates moros que s'hi refugiaven per part dels tossencs a l'Edat Mitjana. Més modernament, fa pocs estius s'hi desmantellà un amagatall de drogues.

La Morisca és tancada, per llevant, per sa Punta i Escuit de Portopí o Porto-pi, amb curiós paral·lel en el famós topònim mallorquí, considerat d'etimologia mossaràbiga, de l'indret on es produí la primera victòria dels catalans de Jaume I en la conquesta de les Balears. L'accés a aquest sortint i els turons intermedis amb la carretera de Lloret, en algun punt dels quals han d'haver-hi les restes d'una torre de guaita medieval, amb els diversos camins que hi duïen, ha estat tancat, no sense polèmiques vàries, per part de les urbanitzacions de luxe que s'hi drecen.

Entre aquesta Punta de Portopí i la de Sa Boquera, s'obre una àmplia cala, englobable la major part de la qual sota el topònim de Llorell o Santa Maria de Llorell (un derivat de l'lorer). Primer ve sa Platja de Portopí, amb s'Escuit de sa Gavina dins l'aigua. Cal dir que "escuit" és la forma específica de la comarca de dit escull. És la roca que sobresurt de l'aigua fent blancai o escuma. És en part equivalent també a "lloua", més plana i submergida, i a "escoua". Passada sa Roca Negra ve sa Platja de Garbí de Llorell, on desemboca al mar el torrent que ve dels camps del Mas Carbotí i del Puig de s'Abella, dit pels lloretencs de sa Ventura. A llevant, sa Roca Plana, per a alguns, un escuit.

Ara ve sa Platja de Llevant. Josep

Mapa dels Fondals de la costa de Blanes confeccionat pel Sr. Josep Bota

Pla ens parla en un dels seus escrits de l'anècdota d'una gavarra carregada de taronges que encallà a Llorell, espargint de cítrics el costeram. Continuem amb sa Cala des Rajols, topònim que hi ha qui en situa a llevant de Canyelles, seguida per la platgeta de sa Cala d'En Carlos, nom del propietari de la vinya o barraca que hi hauria existit a sobre, separada per un morro de la caleta de l'Ull de Vidre, nom que potser li ve de la claredat de la seva aigua. Ja tocant a Sa Boquera, tenim Es Llevador, cala amb platgeta i cova on s'hi trobà contraban els anys cinquantes. En mar, té la lloua homònima.

El nom de la punta de Sa Boquera no se sap ben bé d'on pot venir. El boc pot ser el mascle de la cabra o bé d'abelles, en el sentit de rusc o arna, poc probable aquest com a origen del mateix, perquè m'han dit que l'apicultura és d'introducció relativament recent a Tossa. Hi ha topònims semblants a aquest en altres punts de la geografia catalana, però llur etimologia sembla descabellada aplicada a aquest cas,

si bé cal tenir en compte l'equivalència de "quera" amb el concepte de rocam. De tota manera, el que no es pot deixar de recordar, tot parlant d'aquest encara verge sortint, és la indissociable relació que té amb la figura del desaparegut escriptor i intel·lectual Josep Palau i Claveras, que li dedicà inspirades pàgines d'admiració. També cal dir que aquest cap té, endins, una mena de mur antic com si el defensés de l'interior.

Un freu homònim (freu és la separació entre terra i terra, un estret) la separa de sa Muladera Grossa. Ses Muladeres són les lloues de Sa Boquera. El nom pot venir de moltes coses segons m'han dit: de mola o banc de peix o, de manera menys creïble, de molar peix o de mula. Els lloretencs els hi diuen Es Moros. Ara ve Sa Cambra, cala enfonsada dins de la qual no fa vent terral i hi ha una platgeta que, de dalt Sa Boquera, es veu. Li segueixen la roca des Tretzes i, a continuació, les roques de ses Barbes des Xàpot (un xàpot és una mena d'aixada i un xap és un trenc

a la roca). A mar, hi ha ara sa Muladera Petita, es Moro Petit pels lloretencs, si bé els pescadors de Tossa em diuen que, fora de la Muladera Petita, hi ha el Moro i que, entre ambues roques, hi passen els barcos. A sa Muladera Petita, segons alguns, li segueix altra roca a mar, Sa Trona, homònima d'una altra que vindrà més endavant, tocant Es Codolar. A continuació, ve s'Escuit Llarg i, tancant ja aquest

cap o promontori de Sa Boquera, sa Punta de n'Aliguer, diuen que d'etimologia corresponent a un cognom.

Tancada per aquesta punta, segueix la petita Cala Moltó, una platgeta on hi desguassa el sot des Garrofers d'en Llach, trobant-se, de seguida, sa Cova i Escuit de Mossèn Jaume, segons alguns, de Sant Jaume. Gairebé a sobre. Allò d'en Pere Aleix ve de que en Pere Aleix hi

tenia una vinya i una barraca a dalt. Després d'un petit entrant, sa Lloua des Burro és una llosa i escull al que li falta mig metre per sortir. Li segueixen es Campanar de ses Alzines (a Ses Alzines, hi havia unes cadenes a sobre per baixar a mar) i sa Cala d'en Jeroni, nom del propietari d'una vinya a l'indret. Abans de la fil-loxera, entre el poble i Llorell, tothom hi tenia la seva vinya en una mena de zona de

"minifundisme". Al mapa del Sr. Zaragoza, se situa en la caleta que ve a continuació Allà on raja l'aiga, que em diuen que és els torrent de Ses Alzines. A la punta de llevant, Sa Mor de Déu (que, al mapa, diu que és degradació de Sa Mare de Déu, si bé hi ha qui diu que és S'Amor de Déu) és un escuit rodó, un blancai i es veu quan fa minves, o sigui quan hi ha marea baixa. S'hi passa per les dues bandes, de terra i de fora. El nom potser li ve d'una roca en terra, si bé la que hi ha a prop és la Roca des Caçadors, on s'hi posaven aquests per guaitar les preses.

Arrecerada per la Punta i Escuits des Cars de llevant, tenim la caleta i torrent des Sot d'en Cona. Des des Cards o Escars, diuen que, en dies clars, es pot veure el Montjuïc de Barcelona. Tombant la costa cap a llevant, primerament trobem l'escull des Cap Pelat que limita per garbí l'adjacent Cala i Punta d'en Querus, seguida aquesta de la Cala i Punta de ses Sorres, havent-hi, en aquest darrer sortint, la roca i escull d'Es Bressol i el penya-segat anomenat Lo de n'Alós a Allà on se va espenyar en Domingo Pepa, com diu en el mapa. Tancant per llevant una caleta que ve a continuació, tenim l'escull dit La Bola. Tots aquests sortints i espadats són els que es veuen des del Cargol estant.

Sota el puig suara esmentat i abans d'arribar a Es Codolar, tenim Sa Pedra Tallada, una roca molt gran, que també dóna nom a un escuit adjacent i diuen que també a una caleta; sa Roca Blanca, que protegeix l'aigua soma d'Allà on se banyen ses dones, i la roca de Sa Trona. Es Codolar és la famosa cala, ja al poble, que, malgrat les transformacions a que s'ha vist abocada al llarg del present segle, continua responent força al significat del seu nom. Durant cert temps, es considerà l'antic port dels temps dels romans, però això es descarta avui dia, situant-lo a la badia. Dels tres tipus d'aparell que sembla que poden distingir a la muralla, els rocs vermells degueren ser extrets d'aquí.

Ja al Cap de Tossa, al mapa hi surten les roques d'Es Cavallet Gros, Mijtà i Petit, si bé em diuen que aquests van ser enterrats per la

terra que s'hi tirà en fer el forat de l'altra banda des Codolar per fer-hi desembocar al mar l'aigua des Torrent, o sigui el que abans recollia l'aiguabarreig del Torrent des Tarull o de Can Magí i el Sot de ses Pomes, entrava pel davant de l'antiga caserna de la Guàrdia Civil i sortia

al carrer de n'Estolt pel costat de Can Salvi Barraca, havent d'anar-hi els vigilants a treure les plaques quan baixava massa ple, i, finalment, desembocava a la Riera. Respecte al terme toponímic costaner de "cavall" cal dir que és la manera d'anomenar a les pedres llargueres, igualment com succeeix en d'altres latituds del nostre domini lingüístic, com llegim a l'article "Mostra toponímica del litoral de les Pitiüses (II)", de Cosme Aguiló ("El Mirall", 26, març del 89, pàg. 26): "Els cavalls" de la toponímia costanera d'Eivissa són puntes allargassades sota l'aigua".

Abans de començar a doblar el Cap de Tossa, encara trobem les cales Gran i Petita. Ara, tenim la roca d'Es Bulardet o Es Baluardet, seguida de sa Cala des Xalet d'en Bram, sota el mirador homònim, prou conegut. A continuació, venen la Paret des Cap de Tossa i la Font de ses Cardines, on brolla l'aigua de les roques. Cap a mar, s'Escuit des Cap de Tossa és la punta de tot de dit cap. Aquest promontori, que ha vingut figurant, per la seva importància geogràfica, en tots els mapes des d'antic, ha rebut també altres noms, des del medieval de Mons Gardinus fins al més modern Cap d'Or, degut al color que li

Tossa de Mar

donaven a l'estiu els ginestars i gatosars, si bé hi ha qui diu que aquest nom és més aviat un motiu poètic acudit a algun foraster.

Doblat el Cap i en direcció a la Badia, tenim les roques d'Es Pescador de ses Bogues i Es Camell. La Caleta des Canó és un entrant, de llurs aigües es treieren fa unes dècades els canons que hi ha al costat de l'Església Vella. A sobre del precipici, hi passa es Corriol d'en Paella, tallat entre roques. Sa Cadira de Sant Pere és una roca en forma de cadira. Li segueix la punta des Morro des Porc. Al camí del far, ve la Fisoleta, un mirador. A tram curt i rodó que resta fins a Sa Platja, s'apiloten els accidents i els conseqüents topònims: es Cot de ses Llisses, els peixets que sempre veiem a la vora de la platja, sa Punta Rodona, roca amb aquesta forma on hi amarraven els barcos, l'escull d'Es Forn, la roca de Sota Menut, sa Roca Peluda, dita així en ser coberta d'algues i, amb Es Racó i la desembocadura de la Riera, trobem ja Sa Platja Gran.

**JOAN FLORENSA i
JAUMANDREU**

LA FAIXA

A primers del passat mes de març, vaig trobar en Jaume Ros, gran amic meu i veí durant molts anys, ja que vivíem al mateix carrer: Pont Vell. El primer que li vaig preguntar fou quants anys tenia i em va dir que feia pocs dies n'havia fet 95. Al veure'l amb sa gorra i sa faixa tan eixerit, em va venir la idea d'escriure i dedicar-li aquest article, perquè és l'únic home de Tossa que porta faixa, costum ja perduda a la nostra vila.

Antigament, quasi tots els homes portaven faixa, especialment es grans, ja que els era un gran reforç per es ronyons i també els aguantava es pantalons. A n'es pescadors, terrassans i boscatans, els anava molt bé, ja que sempre tenien de fer i so-

En Jaume Ros i l'autor fent la xerrada. Foto de l'autor

portar uns esforços fora del normal, com carregar-se sacs de pelegri o ajudar als animals que

desemboscaven i trobaven xaragais a n'es camins de bosc i per treballar la terra. Quant a n'es pescadors, els hi anava bé per tirar ses barques a l'aigua, després treure-les a mans i carregar-se moles de xarxa a s'esquena o portar sibires amb caixes de sardina.

Recordo que pels voltants dels anys cinquanta, de tant en tant, solia venir un home de fora carregat de faixes com si fossin dues alforges, lligades amb una corretja amb un paquet per davant i l'altre per darrera s'esquena. Anava passant pels carrers i anunciava amb veu potent: "El faixerooooo!"

En Jaume Ros tot passejant amb uns amics a l'any 1988.
Foto de l'autor

**JOAN JOSEP
RIBAS i COSTUMERO**

NA QUIMETA DE L'HOTEL TARULL ENS RECOMANA EL MENÚ PER A LA DIADA DE SANT PERE

1r. PLAT AMANIDA DE MARISC

INGREDIENTS:

Endívies, navalles, cloïsses i gambes tot ben fresc.

PREPARACIÓ:

En primer lloc, posarem 800 g. de navalles, de cloïsses i de gambes, a la planxa i les deixarem coure uns cinc minuts.

Preparem un plat amb un fons d'endívies on col·locarem a sobre tot el marisc, que abans ja haurem separat de les closques. Després les acompanyarem amb una salsa rosa.

2n. PLAT CABRIT AMB GUARNICIÓ AMB SALSA DE TRUFA I XAMPINYONS

INGREDIENTS:

Un cabrit de 3 Kg. 500 g.; 1 Kg. de patates petites, 1 Kg. de cebes petites, 3 cabeces d'all, 1/4 Kg. de pastanagues, 200 g. de pinyons, 1/4 Kg. de tomàquets, 100 g. de trufa, 1/2 Kg. de xampinyons i una copeta de whisky.

PREPARACIÓ:

Es posa el cabrit a rostir amb els alls, els xampinyons, les pastanagues, els tomàquets, les cebes, els pinyons, la trufa i la copa de whisky. Quan està ben rostit se separa el cabrit de tots els ingredients, es passa pel colador xinès per fer la salsa.

Per acompanyar el cabrit, hi posarem les cebes i les patates petites amb la salsa per damunt.

POSTRES PINYA FARCIDA DE FRUITA DEL TEMPS COBERTA DE CREMA CATALANA

INGREDIENTS:

100 g. de maduixes de bosc, 1/2 pinya per persona, 100 g. de meló.

PREPARACIÓ:

Posem la pinya, la buidem i la tallem a trossets barrejats amb el meló. Després afegim les maduixes de bosc i ho cobrim amb crema cremada.

NOTA:

La preparació i els ingredients són pensats per a 6 persones.

Recomanem per a l'amanida el vi MONOPOL, per al cabrit cava ANNA DE CODORNIU i el vi VINYA ARDANZA.

Per acabar, el cafè i la copeta al gust.

Bon profit i Bona Festa Major!

TOSSA DE MAR

FESTA MAJOR

SANT PERE 92

27 de JUNY

20'00 h. Inauguració de l'Exposició de Josep M. de Sucre. Col·lecció particular del Sr. Salvador Riera. Museu Municipal.

28 de JUNY

- 10'00 h. Tirada General, al Camp de Tir Vinya d'es Fusté. Organitzat per la Societat de Caçadors Tossenca.
18'30 h. Repic General de Campanes, anunciant la Festa Major.
20'00 h. Donació de la Col·lecció de Vidre Català per part de la família Carreras, al Museu Municipal.
21.00 h. A la Sala d'Actes de la Casa de Cultura, Pregó de Festa Major a càrrec del Sr. Pasqual Maragall, alcalde de Barcelona.
23'30 h. Gran Ball de Revetlla de Sant Pere amb l'actuació de l'orquestra "SWING LATINO".

29 de JUNY - SANT PERE

- 12'00 h. A l'Església Parroquial, OFICI SOLEMNE amb acompanyament d'orquestra i, tot seguit, tradicional processó a la platja.
13'30 h. Sardanes a la Plaça d'Espanya, amb la Cobla-Orquestra LA SELVATANA.
16'00 h. Tirada General Social local, al Camp de Tir de la Vinya d'es Fusté, organitzat per la Societat de Caçadors Tossenca.
19'00 h. Sardanes al Passeig de Mar. Cobla-Orquestra LA SELVATANA.
20'00 h. Inauguració dels tallers de l'escola. Casa de Cultura.
23'00 h. Ball de FESTA MAJOR a l'envelat, amb l'orquestra LA SELVATANA.
En el decurs del ball, es faran públics els premis del 7è. Concurs d'Embelliment de Carrers, organitzat per l'Ajuntament de Tossa. Al mateix temps s'atorgaran els premis del 6è. Concurs d'Aparadors, organitzat per l'Associació de Comerç de Tossa. Inscripcions per al Concurs d'Embelliment de Carrers a l'Ajuntament, fins al dia 28/6.

30 de JUNY

18'30 h. "BUGADA EN SOL MAJOR" dels FARSANTS. FESTA D'ESCUMA. Espectacle infantil. Plaça d'Espanya.

1 de JULIOL

- 19'00 h. Audició de sardanes al Passeig del Mar, amb la Cobla LA FLAMA DE FARNERS.
24'00 h. FI DE FESTA amb Gran Castell de Focs artificials a la platja.

2 de JULIOL - MARE DE DÉU DEL SOCORS

- 12'00 h. A la capella de la Mare de Déu del Socors, OFICI SOLEMNE amb acompanyament d'orquestra.
12'45 h. Audició de sardanes davant la Capella.
18'30 h. Sardanes al Passeig de Mar. (Davant les muralles)
22'30 h. Al carrer del Socors, el tradicional TOQUEN A CÓRRER, SES NOU SARDANES.
Els actes d'aquest dia, aniran a càrrec de la Cobla-Orquestra LA GENISSENCA.

* Reserva anticipada de taules i entrades a l'oficina de Turisme.

* Servei gratuït de carrilet

ORGANITZA: COMISSIÓ DE FESTES
AJUNTAMENT DE TOSSA

G GESTORIA
GUTIERREZ

ASSEGURANCES

advocat
gestor administratiu col·legiat
administrador de finques

JOAN GUTIÉRREZ MASGRAU

corredors d'assegurances titulats
JOAN GUTIÉRREZ CAMBRAS
TOMÀS GUTIÉRREZ MASGRAU

GIRONA i TOSSA
c/ Nou, 8 c/ Josep Pla

**fàbrica
major i detall**

**PELLS - CUIR - LEDER
FURS - LEATHER**

Carrer València, 534
Tel. (93) 245 14 80
LOCAL DE VENDES
08013 BARCELONA
ESPANYA

Av. Gaudí, 27-29
Tel. (93) 236 25 34
08025 BARCELONA
ESPANYA

teruka
Carrer Nou, 30
Tel. (972) 34 05 46
17320 TOSSA de Mar
Costa Brava (Girona)
ESPANYA

MEL DE TOSSA

R.S.I. 23.4075 / C.A.T

Fill d'A. Arbussé

Av. Puerto Rico, 11 - TOSSA de MAR

Floristeria
*** **
TOSSA
*** **

c/ Pola, 7 • Tels. 34 12 45 - 34 21 88
17320 TOSSA de MAR

**Gelats
Italians
Artesanals**

Passeig de Mar, 9 - Tossa de Mar

PEIXATERIA

**Quim i Roser
PESCA SALADA**

**COMESTIBLES - LLEGUMS CUITS
FRUITES I VERDURES FRESQUES**

c/ Sant Antoni
Tel. 34 00 23 - Tel. part. 34 00 07
TOSSA de MAR

BAR - RESTAURANT

Sa Muralla

Xef: FELICIANO TREBEJO

Especialitat en plats catalans

Portal, 16 • Tels. (972) 34 12 51 - 34 07 15 • TOSSA de MAR

Fruites

**Vidal
Tresserras
S.L.**

Puig Gros, 3-5 - Tel. 972 - 34 04 74
TOSSA de MAR

**ELS NOUS MINILABS DE FUJI
NO SÓN GENS CORRENTS**

**Al seu servei,
a Tossa ens trobarà**

TOT FOTO
Verge del Socors, 13

CENTRO FUJI

Comprovi la qualitat de les seves còpies, el sorprendrà la seva claredat i els seus colors.

Reveli les seves pel·lícules amb un minilab Fuji i sempre quedarà satisfet dels resultats.

Deixi'ns sorprendre'!

FUJI, una nova manera de veure les coses.

VINS I LICORS

Can Claudi

• FILLA •

Av. Costa Brava, 28
Tel. 34 01 25
TOSSA de MAR

Papereria
SUREDA

c/ Giverola, 5 - TOSSA de MAR

QUIROBELSA

TRACTAMENTS FACIALS I CORPORALS
D'ESTÈTICA

Rosa M. Sureda Castañé
c/. Giverola, 5 - Tel. 34 06 33 - Tossa de Mar

DT

Química.

DISTRIBUCIÓ DE PRODUCTES QUÍMICS
INDÚSTRIA • HOSTALERIA

Telèfon (972) 34 13 55
Fax (972) 34 20 49

Drogueria TOSSA

FERRETERIA - BRICOLATGE

Servei d'entrega

Av. Puerto Rico (Cantonada Pompeu Fabra)
Tel. 34 13 55 - TOSSA de MAR

Pastisseria - Granja ARNAU

Pastisseria Tomàs

Si us plau, col.laboreu amb
l'Associació Protectora d'Animals i Plantes de Tossa

La Guàrdia, 14 - Telèfon 34 02 45 - TOSSA de MAR

R E S T A U R A N T

Las Terrazas de Tossa

Cuina catalana i internacional
Especialitat en "pescadito frito i chipirones"
i amb una gran varietat de peix

c/ Barcelona, 4 - TOSSA de MAR

Restaurant Las Brasas

Tel. (972) 34 18 26 - 17320 TOSSA DE MAR

**SOUVENIRS - SPORTS
PESCA - RECORDS**

Lydia

Av. de la Palma, 8 - Tel. 34 13 95 - TOSSA de MAR

RESTAURANT-BAR

Catxalot

TERRASSA DAVANT DEL MAR

Av. Sant Ramon de Penyafort, 5 - Tel. 34 06 51
(Edifici Tropicana) - TOSSA de MAR

**Pizzeria
Mestre d'Aixa**

PIZZES AL FORN DE LLENYA

c/ La Guardia, 21 - Tel. 34 00 68 - TOSSA de MAR

PERRUQUERIA

Montserrat

c/ Rosa Rissech, 4 - Telèfon 34 11 61 - TOSSA de MAR

LA TEVA MÚSICA FAVORITA

DISCOTECA

EL RUEDO

Dancing - Nights

TOSSA de MAR

**Xarcuteria
Carnisseria**

J. PUIG

**CARN FRESCA
FORMATGES, PERNILS**

Giverola, 15 • Tel. 34 09 61
TOSSA de MAR

**PASTISSERIA
I GRANJA**

J. Abellán

Av. Ferran Agulló, 3
Tel. 34 11 83
TOSSA de MAR

**Pensió
ANTINA**

Av. Catalunya, 11
Tel. 34 10 18
TOSSA de MAR

**Artesania
i
Diaris**

RIC'S

Av. Costa Brava, 7
Tel. (972) 34 00 20
TOSSA de MAR

**EL C
E
N
T
R
E**

c/ Nou, 24
Tel. 34 09 56
17320 TOSSA
de MAR

SUPERMERCAT TURSIA

Sempre al vostre servei

c/ Ferran Agulló, 4 - Telèfon 34 10 17 - TOSSA de MAR

R
E
S
T
A
U
R
A
N
T

La
Paella

c/ Nou, 12
TOSSA de MAR

VIATGES

BRISTOL

Av. Costa Brava, 25
Tel. (972) 34 07 00
Fax (972) 34 15 90
Tx. 57093 VIAX-E
TOSSA de MAR

HOTEL

FLORIDA

Av. de la Palma, 12
Tel. Hotel 34 03 08 - Fax 34 09 53
Apartat de Correus 29 - TOSSA de MAR

HOTEL
CANAIMA

Av. de la Palma, 24
Tel. 34 09 95
Apartat de Correus 121
17320 TOSSA de MAR

RESTAURANT - BAR

CAL
CÈSAR

Especialitats
casolanes
Plats típics
Peixos de Tossa

c/ Escultor Marès, 15
Tel. 34 20 83
17320 TOSSA de MAR

Garatge TOSSA MOTORS

**Mecànica i
electricitat**

c/ Montseny, 3 - Telèfon 34 00 22 - TOSSA de MAR

Cristalleries Tossa

Urbanització Vergonyós - Carretera Llagostera, Km. 1
Tel. 34 10 91 - TOSSA de MAR

FUSTERIA

Francesc Alemany Castany

c/ Montseny, 6
Apartat 92 - Tel. 34 12 89
TOSSA de Mar (Girona)

BEGUDES

Dolors Vila

*Distribuïdor
de cervesa
Heineken*

TOSSA de MAR

FUSTERIA

Joan Torrent

c/ Montseny, 14
Tel. 34 08 17
Tossa de Mar

PERRUQUERIA UNISEX

Juanjo

Av. Costa Brava - Tel. 34 04 05 - TOSSA de MAR

FUSTERIA

Ramon Gascon

Urb. Vergonyós
c/ Montseny, 18
TOSSA de Mar

OLYMPIC PARK

*Mini golf
Saloon
Fun Pub
Live Music
Restaurant*

c/ Tomàs Barber, 8
TOSSA de MAR

Av. Catalunya, 2 - Tel. (972) 34 00 01
17320 TOSSA DE MAR

VICTOR

Restaurant

Av. de la Palma, 17 - Tel. (972) 34 24 31
TOSSA de MAR

**APARTAMENTS
BAR-RESTAURANT**

El velero

Av. Puerto Rico, 4 - Tel. 34 02 13
TOSSA de MAR

**Bar
Maduixa**

c/ Pou de la Vila, 20 - Tel. 34 06 14 - TOSSA de MAR

**Cafeteria
Terminal**

Cruïlla ctra. Lloret • Tel. 34 13 24 • TOSSA de MAR

BOTIGUES

Antoni
Bagué

Pou de la Vila, 2-13-15
Tels. 34 02 67 - 34 00 95
Plaça d'Espanya, 12 - Tel. 34 02 77
TOSSA de MAR

**Perfumeria i
Confeccions**

J. Solà

Av. Ferran Agulló, 10 - Tel. 34 09 16
Pou de la Vila, 12 - Tel. 34 03 94
Sant Telm, 10 - Tel. 34 08 70
Tossa de Mar

**PEIXOS
SALVADOR
MAJORISTES**

**Peix fresc, marisc i
congelats
Viver de llagostes**

Av. Catalunya, 25, (Edifici Santa Natàlia)
Tel. (972) 34 15 12* - Tossa de Mar

*Antiquitats
Lovejoy*

c/ Nou, 6 - Tel. 34 14 34 - TOSSA de MAR

Restaurant

Taverna de l'abat Ramon

Plaça Pintor Vilallonga 1-2 (Plaça de les Armes)
Tel. 34 07 08 - Vila Vella - TOSSA de MAR

Hostal - Restaurant

VICTÒRIA

Passeig de Mar, s/n - Telèfon 34 01 66 - TOSSA de MAR

PERRUQUERIA

milán

c/ Barcelona, 12 - Tel. 34 10 86
Edifici Tropicana - TOSSA de MAR

CONSULTORI DE FISIOTERÀPIA

BART BLOK

fisioterapeuta, col. 602

**TRACTAMENTS DE FISIOTERÀPIA
I REHABILITACIÓ**

per a:

Reuma
Artrosis
Lesions esportives
Rehabilitació post-accident
Paràlisi
Dolors musculars
Lumbago
etc.

tipus de teràpia:

Massatge
Gimnàstica
Termoteràpia
Electroteràpia
Manual teràpia

Isaac Albènz, 1

Tel. 34 00 60 - Tossa de Mar

RESTAURANT

SA PALMA

**Especialitat en peix,
recepció diària**

S. Raimon de Penyafort, 11,
Tels. (972) 34 05 61 - 34 11 64 - TOSSA de MAR

MIQUEL RIBAS

COMERCIAL RIBAS

ESPECIALITAT EN MADUIXOTS

Av. Catalunya, 88 - Tel. 34 04 14
Apartat de Correus, 190 - TOSSA de MAR

CAFETERIA

SNACK

BAR

LA GAMBÀ
FRANKFURTERIA

Sant Antoni, 19 - Tel. 34 04 14 - TOSSA de MAR

DISTRIBUCIONS MIQUEL TARRÉS, S.L.

San Miguel

Tri Naranjus

VIDA

Schweppes

★ **OKEY**

Font Vella

El Castillo

Bud Beer
KING OF BEERS

L'avi Miquel

Masia de Rocant

CHAP.

**CEBER
TROBAT**

VILADRAU

SAN NARCISO

Fusteria
NADAL

Ctra. de Llagostera, km. 1, s/n - Apartat Correus, 240
Tel. (972) 34 07 05 - TOSSA de MAR

**LAMPISTERIA
ELECTRICITAT**

**PUJALS
C.B.**

Av. Catalunya, 106 - Tel. 34 10 72 - TOSSA de MAR

Comercial CENTI s.a.

J. ROCAS

**FLECA
PASTISSERIA
SUPERMERCAT CENTI**

**Bar Mesón
El Quijote**

**Especialitat en
pernil i tapes
variades**

c/ Víctor Català, 5
TOSSA de MAR

**Bugaderia
VALENTÍ**

Av. Catalunya, 25
Tel. 34 13 60
TOSSA de MAR

FRUITES

**Alicia
Marquès**

**"La fruita
més selecta"**

TOSSA de MAR

Hotel Oasis Tossa

Lope Mateo, 3 - Tel. 34 07 50 - TOSSA de MAR

Hotel Costa Brava

Verge de Montserrat, 1 - Tel. 34 02 24 - TOSSA de MAR

CORTEPRIX

Moda jove
al millor preu

c/ Nou, 11 - TOSSA de MAR

RENAULT

Rentat automàtic
de cotxes

Garatge Soler

Carretera Llagostera, s/n
Telèfon 34 03 74 - Apartat de Correus 115
TOSSA de MAR

*Bar
Restaurant*

*SA
CALMA*

TAPES VARIADES

c/ Gabriela Mistral, 2
Telèfon (972) 34 20 79
TOSSA de MAR

**Fruites i
verdures**

**Josep M.
Puig i Valls**

Av. Catalunya, 84-Km. 1
Tel. 34 00 06
TOSSA de MAR

BAR - RESTAURANT

Sa Riera

Especialitat en carns, peix i grill

Ctra. Sant Feliu de Guíxols - Tel. 34 09 00 - TOSSA de MAR

HA

HOTEL AVENIDA

Av. La Palma, 5 - Ap. 46
Tel. 34 07 56 - Fax 34 22 70
TOSSA de MAR

Peixeteries SALVADOR

Peix fresc i congelats a granel

c/ Sant Pere, 6 - Tel. 34 13 65
Av. Pau Casals - Tel. 34 07 61

Perruqueria

ROSY

c/ Pau Casals - TOSSA de MAR

**MOBLES DE CUINA, BANYS
I ELECTRODOMÈSTICS**

Nou

Estil

c/ Tomàs Barber, 2 (cantonada M. Auxiliadora) - Tel. 34 20 60 - TOSSA de MAR

B E G U D E S

**Josep
Serrat**

**Sempre
al seu servei**

Av. Catalunya - TOSSA de MAR

**VIATGES
TRAMONTANA**

Excursions per a la 3a. Edat

Av. Costa Brava, 21
Tels. (972) 34 12 37 - 34 13 20 - TOSSA de MAR

**M O T O S
MASACHS**

***Venda**

***Reparacions**

***Accessoris**

Av. Catalunya, s/n - Tel. 34 18 60 - TOSSA de MAR

Pizzeria Bello

Montse i Bello

... i vostè quedarà content.

Bello.- c/ Sant Ramon de Penyafort - Tel. 34 08 65 - TOSSA de MAR

SEAT

Garatge i Nàutica Tossa, S.A.

EMBARCACIONS i MOTORS

EVINRUDE

Ctra. de Sant Feliu de Guíxols, s/n

Telèfon 34 10 21

TOSSA de MAR

Fes-te la casa
al teu gust.
Tens Crèdit

Vine a recollir - lo

Caixa de Girona
SOLUCIONS PRACTIQUES

CALÇATS

Ferrer

Tel. 34 13 35 - TOSSA de MAR

hotel mar-blau

Av. Costa Brava, 16
Apartat de Correus 26
Tel. 34 02 82 - 34 11 44
TOSSA de MAR

AQUARIUM

PESCOSO, S.L.

Articles de pesca
i souvenirs
Esquer viu

Carrer Nou, 30 - Tel. 34 01 52
TOSSA de MAR

TINTORERIA
"BLANDÒNIA"

Josep Valls i Masmiquel - N.I.F. 38.650.988-V

Riera Alta, 2
Tel. 33 17 26 - BLANES

SUCURSAL: Sant Antoni, 7
Tel. 34 12 42 - TOSSA de MAR

CAPILICULTOR
DIPLOMAT

Perruquer
de senyors

Gorgues

c/ Bernats, 9 - Tel. 34 09 57
TOSSA de MAR

Bar
Minguet

Av. de la Costa Brava, 9
Tel. 34 04 20
TOSSA de MAR

FUSTERIA

Martin

Carretera de Llagostera, 69 - Tel. 34 03 17 - TOSSA de MAR

SELF - SERVICE • SNACK BAR

TWIRROL

**Saló de te - Plats combinats
Cafeteria - Cockteleria**

Av. Costa Brava, s/n - Telèfon 34 00 09
TOSSA de MAR

Foto & Art

- Fotografies de carnet
- Retrat d'estudi
- Publicitat, Reportatges
- Revelat de fotografies
- Venda de material fotogràfic

Carrer Pompeu Fabra-Puerto Rico
Tel. 34 05 30 - TOSSA de MAR

c/ Pompeu Fabra, 3
Tel. 34 12 1
TOSSA de MAR

F
R
U
I
T
E
R
I
A

L. Reali

A
C
R
E
S
S
A
N
T
E
R
I
A

c/ Nou, 41 - TOSSA de MAR

CARNISSERIA - XARCUTERIA FORMATGERIA

Magatzems
Palou

Av. Costa Brava, 34 - Tel. 34 01 89
TOSSA de MAR

APART-HOTEL PALAMOS

JOAQUIM BETATO
Director

Av. President Macià, s/n
Tels.(972) 60 01 08 - 60 01 10

17230 PALAMÓS

HOTEL ROSA PARK

JOAQUIM BETATO
Director

c/ Bruselas, s/n. 17250 PLATJA D'ARO
Tel. 972 - 81 93 36 Fax 972 - 81 68 53

(Costa Brava)
Apartat 410

BAR Sa Torre

Sangries

Còcktails

Música

c/ Pont Vell, 9 - TOSSA de MAR

Taverna - Jardí La Bota

Entrepans - Vins - Còcktails - Sangries

Bar EL CELLER

Entrepans típics
vins - còcktails
especialitat en sangries

c/ Sant Antoni, 21 - TOSSA de MAR

BAR de NIT Sa Taverna

c/ Estolt, 18 - TOSSA de MAR

FAUNA TROPICAL

Aquaris
Peixos tropicals
Tot per al seu gat i gos

c/ Pau Casals, s/n - Edifici Sa Calma - TOSSA de MAR

BAR Ardilla

c/ Sant Josep, 2
TOSSA de MAR

Carnisseria NURI

c/ Sant Josep, 16
TOSSA de MAR

MARIONA

BIJUTERIA
i REGAL

c/ Socors, 5
TOSSA de MAR

Manel Fàbregas Gotarra

GERENT DE
TRANSTOSSA, S.L.

Tels. (972) 34 12 88 - 34 21 61
Fax (972) 34 01 60

Ctra. Llagostera, 31
TOSSA de MAR

Automoció E. Valls Nàutica

ENRIC
VALLS i MAINEGRE
GERENT

Ctra. Lloret, 23
Tels. (972) 34 00 72 - 34 05 95
TOSSA de MAR

BAR Sant Jordi JARDÍ

Av. Pelegrí, 2
TOSSA de MAR

carnisseria i xarcuteria

AGNÈS ARBAT

c/ Escultor Marès, 9 • Tel. 34 05 55 • TOSSA de MAR

TORTE

c/ Maria Auxiliadora, 6 • Tel. 34 03 42 • Fax 34 15 61 • TOSSA de MAR

PIZZERIA GRILL

La Romana

RESTAURANT

Especialitats en plats italians

Av. La Palma, 15 • Tel. 34 23 91 • TOSSA de MAR

**PIZZERIA
APARTAMENTS
RESTAURANT**

DE JOSEP DESCAMPS

Ferràn Agulló, 1 i 2 - Tels. (972) 34 11 81 - 34 05 21
TOSSA DE MAR

**HOTEL
RESIDÈNCIA**

Mar Bella

BAR

Av. Costa Brava, 21
Tel. (972) 34 13 63
TOSSA de MAR

PARES

VINS - CAVES - LICORS

c/ Escultor Marés, 3
Tels. 34 11 13 - 34 05 72
TOSSA DE MAR

*Joieria
Giuliana*

Av. Costa Brava, 1-2 - Tel. 34 05 51 - TOSSA DE MAR

**Objectes
de regal**

Fénix

c/ Nou, 39 - Tel. 34 04 35
TOSSA DE MAR

Botigues

**Ferran
Caterina**

Av. Costa Brava
Tossa de Mar

**Restaurant
TROPIC**

Especialitat en
peixos i carns
• Paelles •

Sant Raimon de Penyafort, 4
Tel. 34 00 10
TOSSA de MAR

**Cafè-Bar
MOLINA**

c/ San Raimon
de Penyafort
TOSSA de MAR

*Francesc
Borda i Martín*
**Snack Bar
"Es Recó"**

Especialitat en entrepans.
Ambient agradable.

Sant Pere, 5 - Tel. 34 16 82
TOSSA de MAR

**Bona
Festa
Major**

**Cafeteria
Pic-nic**

Andrés Fernández

Tel. 34 03 99
TOSSA de MAR

**BAR 33
FRANKFURT**

Especialitat en
pernil de jabugo

c/ Enric Granados, 1
Tel. 34 12 33
TOSSA de MAR

**HOTEL
Soms
Park**

c/ Pau Casals - TOSSA

**vídeo
TRAPO'S**

**PROMOCIÓ
D'ESTIU**

Per cada
pel·lícula un regal

c/ Enric Granados, 12
Tel. 34 19 34 - TOSSA de MAR

**CURRUSCA
M O B L E S**

*Mobles, decoració
i muntatges*

c/ Sant Miquel, 21 - Tel. 34 04 42 - TOSSA de MAR

**TRANSPORTS
S. TABERNER**

Transports de pedra,
àrids en general,
terra de jardí adobada

Av. Catalunya, 25 - Tel. 34 01 14 - TOSSA de MAR

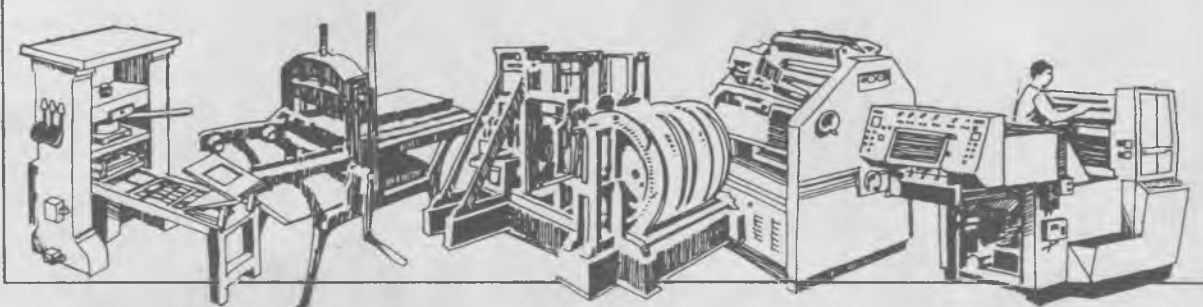
**Supermercat
Aldi - Taberner**

Av. Catalunya, 25 - Tel. 34 01 14 - TOSSA de MAR

indústria
gràfica
montserrat, s/a

la tradició i el progrés

Anselm Clavé, 74 • Tel. + Fax 33 02 98 • 17300 BLANES

SNACK BAR
Tropicana

Entrepans, plats combinats,
tapes variades

c/ Barcelona, 2 - TOSSA de MAR

ANUNCIEU-VOS
A LA
REVISTA TURISSA

ES MOLÍ
Restaurant

Agradable i romàntic
amb antic jardí i molí
de vent de l'any 1856

Carrer Tarull, 5
(darrera l'església)
Tel. 34 14 14
TOSSA de MAR

ELECTRICITAT
LAMPISTERIA

INSTA-S.A.

C.I.F. A-17.043.118

c/ Escultor Marès, 11
Telèfon 34 03 35
TOSSA de MAR

HOTEL
TARULL

c/ Tarull, s/n
Tel. 34 01 27
TOSSA de MAR

Bona
Festa
Major de
Sant Pere

La casa de
l'hamburguesa

• TOSSA de MAR •

**CUMA
INSTAL.LACIONS
S.C.P.**

**ELECTRODOMÈSTICS
ELECTRICITAT
FONTANERIA
CALEFACCIÓ**

c/ Bernats, 10 - Tel. (972) 34 19 12 - TOSSA de MAR

VENDA I REPARACIÓ DE
RÀDIO, TV, VÍDEO, HIFI

J. M. C. B.

ANTENES PARABÒLIQUES

c/ M. Auxiliadora, 19 - Tel. (972) 34 09 69
TOSSA de MAR

SERVEI OFICIAL

Garatge San Miquel

MIQUEL TORRENT COLL

REPARACIÓ D'AUTOMÒBILS EN GENERAL

Cta. Llagostera, Km. 1.300 • Apartat de Correus 161
Tel. 34 00 76 • TOSSA de MAR

Botigues

**NICOLAU
i MARIAN**

Tossa
de Mar

*Polleria
Carnisseria
Xarcuteria
Formatgeria*

Maynau

*c/ Pou de la Vila, 2
Tel. 34 01 75 - TOSSA de MAR*

**CISTELLERIA
I DECORACIÓ
MASJUAN**

Tel. (972) 34 04 11 - c/ Nou, 25
17320 TOSSA de MAR

Pona

Av. Costa Brava, 15
TOSSA de MAR

JOAQUIM HIDALGO

JUNY - JULIOL - AGOST

Exposició de les darreres obres

c/ Sant Antoni, 6 - TOSSA de MAR

UNA CONVERSA AMB PILAR MUNDET

Us mostrem una selecció d'una llarga xerrada amb Pilar Mundet i Torres, actual alcaldessa del poble. Vàrem escollir una tarda assolellada d'aquest mes i entre broma i xarrupet de cafè vam deixar-nos dur pel to tranquil d'aquella tarda.

– Com valores l'ensenyament que vas rebre de les monges?

– *El valoro molt positivament, sobretot quant al sistema de valors, a la disciplina i a la netedat.*

– Recordes alguna sor en especial?

– *La primera monja de la que tinc record és Sor Carmen Gràcia, amb les seves classes de cant i música. D'aquí ens ve que a la gent de la meva època, possiblement, ens agradi tant la música.*

– Primer les monges, després l'E.G.B. el vas iniciar a les escoles nacionals. Des del record, vas notar algun canvi significatiu?

– *Vaig començar precisament el primer any de l'EGB i el senyor*

Pilar Mundet a l'escola

Agustí ens deia que érem "Las puntas de lanza del nuevo sistema educativo"... Recordo que em va sorprendre primer la novetat que ens barregéssim nois i noies. Després dos temes: la competitivitat, que es palesa en aquella fila que anava del primer de la classe a l'últim i l'agressivitat, és a dir, les agressions que els alumnes rebien

per part dels mestres aplicant un sistema de disciplina que per a mi, comparat amb les monges, era més fort... La diferència entre els de les monges i els de la nacional es notava prèviament cada divendres de mes quan arribàvem a l'església uns i altres i ens col·locàvem uns a una banda de l'altar i els altres a l'altra. Les noies, concretament, sempre ens posaven com a cotramodel les noies de la nacional encara que les pobres no tenien gaire diferències amb nosaltres.

– Quan vas acabar vuitè, vas continuar fent B.U.P.?

– *No. L'últim any als nacionals va coincidir amb el primer any que vam obrir el restaurant a casa. Era l'any 73, l'any de la crisi del petroli, i nosaltres, com qualsevol família, vam embrancar-nos en el negoci.*

Llavors vaig haver d'estar-me a casa dos anys sense estudiar, mentre que l'altra gent de la meua edat havia començat a anar a Lloret, a Sant Feliu, a Girona... I van ser dos anys bastants durs. Havia

3-04-1975. Amb els seus companys de curs

Amb els seus alumnes de l'Institut de Lloret. Tots són nois de Tossa.

acabat el vuitè amb molt bones notes i amb moltíssimes ganes de seguir estudiant...

Quan la meva germana va acabar el vuitè, vaig començar a estudiar el primer de BUP a Sant Feliu... Vaig fer BUP de lletres, tot i que em va costar decidir entre lletres i ciències, però al final vaig escollir lletres. Ben segur que hagués tingut més rentabilitat haver fet una carrera tècnica o científica... Per a mi va ser més important la part vocacional que econòmica i aquest ha estat un dels meus grans defectes.

- La situació de la llengua catalana, en aquells anys, de quina manera va influir que tu escollissis filologia hispànica?

- Vaig triar filologia hispànica sense menystenir en absolut la catalana. De fet fins el tercer curs vaig fer les dues carreres, i em sento completament identificada amb les dues llengües i les dues cultures per una raó molt senzilla, a casa meva s'ha parlat sempre les dues llengües. Entenc perfectament la problemàtica i la reivindicació d'aquell qui té com a llengua única la catalana i que la reivindica fins a la mèdula.

- Vas deixar la tesi inacabada. T'interessava més Tossa?

- Sí, Després de cinc anys de carrera, en teoria havia de preparar les oposicions, però aquí, a Tossa em vaig ficar en un grup de teatre, a la coral tossenca. Estava fent bastants activitats i vaig decidir dedicar-m'hi. Va ser la tornada a Tossa i la redescoberta. Aquells anys vam organitzar quatre obres de teatre i també va ser l'any que vaig fer amb en Jaume Lleonart la monografia sobre Tossa.

- Va ser en aquells moments que vas prendre consciència de la problemàtica social i local?

- No. Recordo que de ben jove em preocupaven els problemes socials. Ben segur que el meu contacte amb persones treballadores que venien a menjar a casa meva va incidir en aquesta preocupació. Ara bé, en aquells precisos moments vaig començar a relacionar-me amb la gent que feia l'oposició a l'Ajuntament i que estava preparant les eleccions. Concretament amb en Ramon Serra de qui he recollit bona part dels seus esforços. I bé, van ser les meves primeres eleccions, i, hi figurava en cinquè lloc de la candidatura PSC-Independents per Tossa.

- Després de l'última legislatura, has estat professora a l'Institut de Sant Feliu i de Lloret. Et presentes de nou a les eleccions municipals, ara com a cap i guanyes l'alcaldia. Com valors a nivell professional estar a l'Alcaldia?

- Ser alcalde a nivell professional és per a mi inconcebible. Sempre

R. Serra i Pilar Mundet amb Pasqual Maragall i senyora.

Presentació del llibre "Tossa".

hem criticat una mica aquests càrrecs una mica per dret diví... Jo en un any he après moltes coses que no sabia. Coneixes moltíssim la gent, el teu poble. Aleshores, si tens una conscienciació no tan política com social, tens l'oportunitat de ficar el teu granet de sorra. Jo penso que un alcalde és bàsicament per treballar i per coordinar tot un equip de govern. Em preocupa menys l'aspecte protocolari i formal. Jo apporto una part de la meua vida a treballar per a la comunitat i després que sigui el que Déu vulgui. És a dir, no nego la possibilitat de tornar-me a presentar, en absolut... Per a mi el dia que no estigui a l'alcaldia, l'alternativa professional és meravellosa.

– Tenint en compte que tens un percentatge de vot de 700 persones, et sents l'alcalde de tota la població?

– Sí. Jo no vaig adquirir compromisos polítics amb ningú, tampoc socials ni personals. Jo no vaig anar a demanar el vot absolutament a ningú. Em vaig presentar a l'alcaldia amb una gent i un programa electoral que estem posant en pràctica per a tothom.

– Les teves relacions són bones

amb el poble? És un càrrec que per la problemàtica que comporta no és gens envejable. Si fas feliç a un, ben segur que l'altre no n'està tant.

– Sí. Però per sobre de tot, sempre hi ha un criteri que et dona la tranquil·litat moral i és que abans de qualsevol resolució primer has d'estudiar-la molt profundament, després s'ha d'escollir aquella opció que resol els problemes d'una majoria encara que sigui en detriment d'uns pocs. Certament no és un càrrec gens envejable tot i que a mi ningú m'ha forçat a ser-ho. Penso que mai ningú està suficientment preparat per ser alcalde d'un poble. Però és com anar en bicicleta, si no ho proves i pedales, no aprens mai.

– Dins un Ajuntament, com a qualsevol empresa, la part legal és la més senzilla d'aplicar, però quan entra en joc les relacions humanes les coses es compliquen.

– És una mica complicat perquè m'ho han deixat també complicat. Jo penso que en Telm amb la seva manera d'entendre la gestió municipal va maleducar-nos. Va generar tot un seguit de vicis en la gent que no es va molestar gens en evitar. Algunes gent t'ha seguit demanant

que seguissis actuant de la mateixa manera. És veu clar que nosaltres busquem una manera més equitativa per a tots, perquè l'Ajuntament sigui l'administració de tots i no d'una minoria.

– Tenint en compte que s'ha complert un quart del temps de la teua legislatura, què creus que ha valgut la pena canviar?

– Per damunt de tot, valoro que la gent hagi perdut la por. Aquest canvi segurament en Telm me'l discutiria, però certament jo notava que la gent es tallava molt a l'hora de dir i d'actuar. Tothom tenia por. Penso que és una punyeta que t'hagi tocat a tu: ara tothom és valent. Però per l'altra banda, trobo que està molt bé, i si d'aquí a tres anys torna a venir qualsevol govern que majoritàriament vulgui tirar endavant la mateixa política de l'anterior consistori, ho tindrà molt difícil i això està bé.

A nivell polític el pas d'un any ha servit per esvaire aquell trauma que teníem tots plegats que no se'ns acabessin de creure que nosaltres havíem pres el relleu de l'Ajuntament. La gent després del cycle vital d'un any s'ha acostumat a nosaltres i això dóna una certa tranquil·litat per seguir aplicant el programa que ja tenim força avançat.

– Per últim, aprofitant que demà és la festa dels vells, si vols dir alguna cosa?

– Jo, a la gent gran els he d'agrair tot allò que ens han deixat, perquè si Tossa és el que és i s'ha mantingut com una de les poblacions de la Costa Brava més autòctona i sense perdre aquests valors, és gràcies a ells. Penso que encara tenen molt a dir per arribar a aconseguir la Tossa del futur que tots volem.

**M. ROSA FÀBREGAS
ASSUMPTA TABERNER**

III JORNADES INTERNACIONALS EN DEFENSA DELS ANIMALS I DEL MEDI AMBIENT

Seguint la línia iniciada per l'anterior Consistori l'any noranta amb les I Jornades Internacionals en Defensa dels Animals i del Medi Ambient, seguides d'unes II Jornades l'any passat, i gràcies a l'èxit que ambdues van tenir, vam decidir realitzar unes III Jornades Internacionals, on el tema mediambiental tingués la mateixa importància que el tema animalista i on es donés una especial rellevància a temes locals.

La tasca més important va ser la de trobar aquells ponents que per la seva qualitat i el seu reconeixement dins del món científic, ens permetessin crear un programa prou atractiu per al públic. Vam intentar que vingués el Sr. Jacques Ives Cousteau, però malgrat els esforços invertits, no va ser factible, deixant oberta la possibilitat que fos present en unes IV Jornades Internacionals.

Des de l'oficina de Turisme, amb el tema animalista i la Regidoria de Medi Ambient amb el tema mediambiental, és va constituir finalment el programa d'actes amb ponents i ponències prou atractives i interessants per a un ampli ventall de públic.

7 de maig de 1992. Còctail de benvinguda a la Casa de Cultura.

Cal ressaltar que vam seguir la mateixa línia que els anys anteriors i, així, el programa es va estructurar en dos blocs clars i diferenciats, encara que al mateix temps interrelacionats, com són el bloc animalista i el mediambiental.

Tant en una temàtica com en

l'altra, les conferències van resultar prou atractives per al públic en general, i per una gran part de públic totescenc, cada cop més interessat per l'entorn natural que ens envolta.

Si haguéssim d'escollir, de triar d'entre totes les ponències dels animalistes, les que més van agradar, sense oblidar el gran interès que totes van despertar entre els assistents, citariem la del Sr. Mario Canciani, rector de l'Església de St. Joan Bautista dels Florentins de Roma, que va fer una divertida xerrada sota el títol "Religió i animals"; la del Dr. Josep M. Terricabres, filòsof, que ens invitava al qüestionament que anunciava la seva ponència: "Tenen drets els animals"; o la de la Sra. Flora Fleming, experta en cosmètica sense crueltat, amb la ponència "La cosmètica sense crueltat, el seu desenvolupament al Regne Unit i a Europa".

En el camp mediambiental, es varen tractar temàtiques igualment interessants de les que cal destacar la ponència del Dr. Enric Ballesteros, biòleg, que va parlar del "Massís de Cadiretes: El nostre patrimoni natural", la del Sr. Edward Goldsmith, economista, que va donar una visió de la gestió ambiental mundial amb la seva conferència "La necessitat d'una economia ecològica mundial", o la del Sr. Ad Lansink, diputat al parlament holandès i que portava per títol "Medi ambient i humanitat: Un creixent reptè".

Un ponent força aplaudit va ser el Sr. Mario Gaviria, sociòleg, que va fer una valoració mediambiental de Tossa, amb virtuts i defectes. La seva xerrada portava per títol "Algunes propostes concretes de gestió ambiental en municipis costers mediterranis".

Complementari al programa de conferències van realitzar-se actes lúdics com van ser l'obra de teatre "El tango de l'últim dofi", el divendres 8 de maig, o la cantada d'havaneres de dissabte 9 de maig.

No ens podem oblidar de citar que vam tenir en primícia al poder fer la presentació de la nova llicenciatura de Ciències Mediambientals a Catalunya, a càrrec del degà de la Universitat Autònoma de Barcelona i que s'impartirà el proper curs acadèmic en dita universitat.

Com tampoc ens podem oblidar de dir que bona part del tracte amb els assistents va ser portat per un eficient grup d'hostesses voluntàries.

Dirigint ja la vista cap a unes IV Jornades, i amb la satisfacció de veure els resultats d'aquesta edició*, ens encoratgem a engegar una quarta etapa en la protecció dels animals i del medi ambient, a nivell local, nacional i internacional.

*(Resultats que seran editats i estaran a l'abast de tothom que ho desitgi)

La Sra. Alcaldessa Pilar Mundet rep un guardó de les Jornades.

PARLEM-NE

Seguint amb el tema d'infraestructura turística per relançar una nova etapa de canvi positiu per a Tossa, avui parlarem del 'camp de golf'.

Dins el terme tossenc hi ha dos llocs molt adients per fer-hi un complex lúdic-recreatiu-esportiu (vulgo camp de golf) i que poden ésser visitats per tots aquells que vulguin perdre una tarda fent voltes pel bosc.

Uns són els camps que hi ha cap a can Toni Pau (avui Mas Carbotí) i que junts amb els de Can Vilas i Can Serrat tenen suficient espai i bona situació per merèixer la consideració d'uns possibles inversors.

Els altres, i que al meu entendre gaudeixen d'un millor emplaçament, són els situats al sector de cal Rull i Sant Benet; no solament els camps que tots coneixem, sinó també les feixes i turons adjacents podrien ésser la base de l'imprescindible sector de serveis necessari per a la bona marxa de qualsevol tipus de complex. A més, la seva situació al costat de la carretera de Llagostera i davant mateix de la connexió amb la futura autovia el fa mereixedor del lloc prioritari; una altra consideració podria ésser que els camps que formen la vall de Tossa són l'expansió natural del futur desenvolupament del poble.

Els camps de golf han deixat de ser considerats d'èlite i ara es poden equiparar al tennis o a l'esquí, és a dir, un esport al'abast de tothom i, a més, escaient per al grup de gent gran que cada dia s'enriqueix amb noves fornades. Els camps de golf i els seus voltants també són un atractiu per anar a passar el dia tota la família i per això considero tan necessari els complements lúdic-recreatius que ofereixin un "combinat" per a tots els gustos. És en aquest sentit que crec imprescindible que l'actual poder polític no solament faciliti la construcció d'un parc-camp de golf sinó que obligui a incorporar-hi tots els elements necessaris per fer un conjunt d'atracció turística que irradiï un creixement general del sector, és a dir, que l'estructuració del camp de golf com a eix principal estigui recolzat per als elements socials i recreatius que, respectant la natura, doni vida al conjunt.

Tots estem d'acord que la urbanització incontrolada de sectors de muntanya i de costa han malmenat el sistema ecològic i paisatgístic del nostre municipi, però també hem de reconèixer que els municipis veïns estan "invadint" la nostra àrea i que si no obrim un xic la mà en matèria urbanística, SEMPRE DINS D'UN ESTRICTE CONTROL, iniciarem una davallada que pot deixar

Tossa amb la pau i tranquil·litat... dels cementiris.

Havia acabat ja aquest article quan m'assabento de l'interès de l'alcaldeessa pel massís de Cadiretes i de les implicacions negatives de la seva proposta per al futur progrés local i, encara que m'havia autopromès no fer política amb les meves col·laboracions, no puc més que comentar les notícies aparegudes a la premsa, notícies que incideixen sobre el que fins ara he dit. Sembla que la colla de joves que, per ara, mana a l'Ajuntament, són hereus dels ideòlegs socialistes del 68 i no s'adonen que des d'aleshores ha plogut molt. El progrés no està renyit ni amb l'ecologia ni amb el medi ambient, si es té la suficient intel·ligència i imaginació per fer possible que ambdós convisquin amb harmonia. La demanada de declaració de Parc Natural PER A TOT EL TERME DE TOSSA és un atac directe a la gent que treballa, progressa i fa progressar al poble; és retallar la iniciativa privada per posar-la sota les directrius del socialisme utòpic; és empènyer el poble de Tossa cap a la seva autodestrucció. Si es continua pendent emprès ens podem preparar per assistir al primer acte del cant del cigne.

ENRIC MESTRES

EL TEMPS

Resum de les dades de pluja en litres per m² des de l'1 de gener de 1992 al 31 de maig de 1992, servides pel medidor de Tossa al Centre Meteorològic zona de Catalunya.

Precipitació total del mes de gener de 1992:

115 l/m² en 4 dies de pluja, dos dels quals eren de tempesta.

Precipitació total del mes de febrer de 1992:

26 l/m² en 5 dies de pluja.

Precipitació total del mes de març de 1992:

43 l/m² en 4 dies de pluja, 1 de tempesta.

Precipitació total mes d'abril de 1992:

62 l/m² en 3 dies de pluja.

Precipitació total mes de maig de 1992:

44 l/m² en 4 dies de pluja.

Total precipitació dels 5 mesos esmentats: 290 l/m².

Dades facilitades per Narcís Torrent.

**SI ALGUN EMPRESARI DE TOSSA VOL FER PUBLICITAT POT ADREÇAR-SE A LA
CASA DE LA CULTURA. AV. PELEGRÍ, 8.**

**LES CARTES DIRIGIDES AL DIRECTOR ES PUBLICARAN SI VAN DEGUDAMENT
SIGNADES I DOCUMENTADES.**

**LA REVISTA TURISSA NO COMPARTEIX NECESSÀRIAMENT LES OPINIONS DE
LES PERSONES QUE HI ESCRIUEN.**

**PER SUBSCRIURE'S A LA REVISTA TURISSA, PODEU ADREÇAR LA VOSTRA
CORRESPONDÈNCIA A LA CASA DE LA CULTURA.**

AV. DEL PELEGRÍ, 8, TOSSA DE MAR

La coordinació de la revista Turissa vol donar les gràcies a la Sra. Lúdia Repullo, per l'ajut tan considerable que ha fet en la recerca de publicitat.

LA BABEL DE LES ARTS

Vicenç Darder i Dellonder va néixer a Tossa el 1860. Era un dels fills d'en Pere Darder Bordes, ferrer, serraller i menescal de la vila. Junt amb els seus germans, va ésser educat a l'escola municipal de nois i també va aprendre música amb el mestre Frigola, organista de l'església de Tossa. Va traslladar-se a Barcelona on treballava de barber i a la nit estudiava, obtenint el títol de secretari municipal. Junt amb els seus germans, va dedicar-se a la indústria del suro.

Va fer algunes composicions musicals i també va escriure poesia, prosa i teatre. Va col·laborar en diversos periòdics comarcals amb notes relatives a la nostra població i que generalment titulava "Tossenques". Moltes d'aquestes notes donen una idea de la vida de Tossa en la segona meitat del segle XIX, quan encara el poble guardava costums ancestrals, molts d'ells quasi esborrats del record dels habitants d'avui. Va morir el dia 18 d'abril del 1915.

ODA A TOSSA

Oh joia de llevant, jo te saludo!
Ton cap, com de colors, sembla que es bressi
entre les ones que li fan de ruixa.
Cap, que alguns que ne diuen
cap d'or, per ses genestes.
Cap que serveix de terme,
com cap de contrapàs, per l'Empordà.
D'esveltes torres
l·ligades per muralles arruinades
tu, coronat te veus, i en qual corona
hi ha en esquelet un temple per cimbori,
que ja en el segle dotzè,
l'estrella de mar, patrocina.
Oh meravella!
inacabable font, on els artistes
sa set acabaran.
Les naus de tots els mons te petonejen,
i en tu troven posada
els aucells, que amb daler cerquen nou clima.
Refugi de la gent atribolada,
per mil vegades fores
des que amb amor els gotos a tu et muraren.
Oh! qui com jo, nevat pot contemplar-te
ferit per argentats vers raigs de lluna,
sobrepujant amb tos esmalts de perla,
a lo que puguin somniar els poetes.
Tu dones al mar un to blavenc feréstec
enveja dels pintors,
i quants admiradors de la Natura,
visiten eixes cales i eixes coves,
tots estan a una,
que no se'n veu millor en les de Mallorca.

A tos peus, com catifa neta i maca,
tens una platja privilegiada,
puig, eixa Sant Ramon, per sos miracles
poder patentitzar, la va escollir.
Com en breçol als peus, tu has vist néixer
ta filla predilecta.
Son concís i festiu parlar ens demostra
son franc caràcter, que és admiració
d'amics i estranys. Nostres costums i temples
demostren fe i amor. La bona moça
ja no es troba sinó en la nostra llar.
Hi ha aquí encara
un insondable pou de poesia,
puig que amb flairoses herbes,
va amenant el típic carnaval,
com Sant Joan, amb la nostra alegre feita.
Les enramades, nou sardanes, màscares,
parlar de l'últim modo, vots de poble,
festes majors i més, tot diu a una
que el nostre humor jamai s'acabarà.
Oh Tossa aimada! Des del fons de l'ànima,
si mon desig complert es pogués veure,
fora que lires ben trempades, odes
te cantessin, com vol fer-ho
aquest humil autor de les "Tossenques"

Maig de 1895

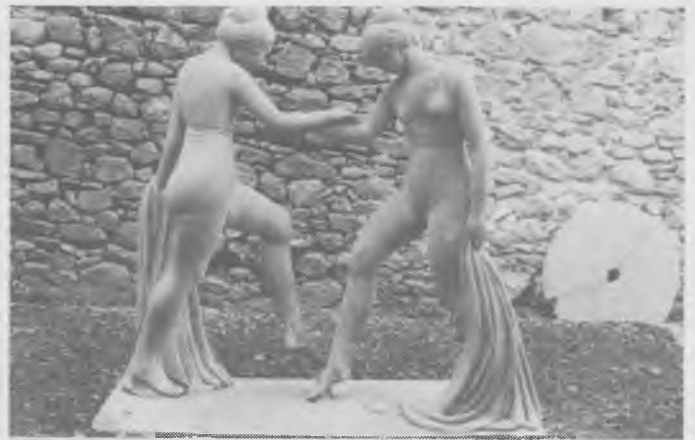
**VICENÇ DARDER I
DELLONDER**

EL NOSTRE POBLE

20.04.92

Recollida de cartró per part de les Brigades Verdes.

20.04.92 Grup Escultòric d'Enric Monjo.
Donació de la família Francisco Daniel.

21.04.92

Conferència d'Albert Boadella "El fet teatral"

22.04.92

TAULA RODONA: "Música catalana avui.: Fills dels 40, Fills dels 60... Dues generacions marcades per una mateixa música".

Intevingueren: Pi de la Serra, el mestre Bardagí, Adrià Pontí i Francesc Rubiño. Moderador: Xavier Planas.

23.04.92 Graffitis a la Plaça d'Espanya

24.04.92 Sara Montiel va lliurar els premis dels rams de flors i va conversar amb tots els tossencs.

01.05.92
Exposició Massís de Cadiretes

08.05.92 III Jornades en Defensa dels Animals i del Medi Ambient.

Josep M. Terricabras (Director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani i Professor de Filosofia de la Universitat de Girona.

09.05.92

III Jornades en Defensa dels Animals i del Medi Ambient.

Sr. Eduard Goldsmith. Economista, director de la revista "The Ecologist". Vicepresident de Ecoropa.

06.06.92

Remodelació de la Llar 2

14.06.92

XXXVII Homenatge a la Vellesa
L'àvia més vella, Zoila Rodríguez

14.06.92

XXXVII Homenatge a la Vellesa
L'avi més vell, Jaume Rubio

14.06.92

XXXVII Homenatge a la Vellesa
Padrins: Vicenç Esteban i Maria Pagès

15.06.92

Arribada a Tossa de la Flama Olímpica

Bateigs

SANTIAGO Nadal Casabó
14 de maig

ARIADNA Fernández Pujol	5 d'abril
BELÉN Alcaide Vizarro	5 d'abril
ELÍAS Aceña Martínez	26 d'abril
PAULA Antonell Mas	2 de maig
BEATRIZ Casco Puga	2 de maig
FRANCESC Navarro Tudela	3 de maig
DANIEL García Abad	16 de maig
LAURA Bragulat López	17 de maig
ALBERT Colomer Roca	24 de maig
ALBA Costumero López	24 de maig
MARTA Macaya Moñino	24 de maig
LETÍCIA Angélica Göke Virgili	31 de maig
MÓNICA Vergés Casamort	31 de maig
MARIA Coll Figueras	7 de juny

Comunions

Defuncions

ABRIL

Dia 4

Ramon Aragay Fuyá

MAIG

Dia 12

Dolors Bagué Serrat

Dia 21

Dolores Manzanaque Simón

JUNY

Dia 4

María Cesarez Infante Rodríguez

Dia 5

Andrés Zelyemy Bicze "Bandy"

Casaments

MAIG

Dia 2

Elías Gil González
Francisca Paredes Surena

Dia 10

Josep Tàpias Mundet
Dolors Viader Gordils

Dia 16

Daniel Ribas
Carme Brunet

Dia 27

Ésteban Manuel Reñaga Mussi
Maria Teresa Núñez Moré

Dia 29

Miquel Maria Samarra Stehle
Rosa Sorrasol Marí

JUNY

Dia 5

Joaquim Hidalgo Masferrer
Cristina Escobar Gómez

UNA CONVERSA AMB EL RESPONSABLE DE PREMSA DE FRED DE PEUS

Segur que més d'una vegada heu entrat en un concert fent-vos passar per membres d'algun grup dels que hi tocaven. De fet, els músics mateixos, si en sou amics, us fan dir als de l'entrada que sou parents seus o que sou de l'equip de llum. I els organitzadors, és clar, sempre miren d'evitar que no entri de franc més gent del compte.

Per això molts grups de rock augmenten el nombre de càrrecs del seu organigrama. Fan entrar molta més gent en el seu equip perquè després es puguin beneficiar tots dels avantatges de ser membres del grup. Fins fa poc, els grups tenien mànager i encara gràcies. Ara ja comencen a tenir els seus propis tècnics de llum i de so,

fotògrafs, coreògrafs, assessors lingüístics i responsables de premsa. El responsable de premsa és el que s'encarrega d'atendre els periodistes, de respondre les seves preguntes i de fer-los fora de l'escenari quan hi fan nosa. Per a les entrevistes, aquest personatge va molt bé. Fixeu-vos en una cosa: quan un grup no té líder, a qui es fa l'entrevista? A tots junts? O bé en triem un i correm el risc d'ofendre els altres?

Amb Fred de Peus no passa res d'això, perquè per a les entrevistes tenen en Joan

Quer.

– Hola, Joan. Pel febrer, en un fanzine de Figueres, es deia que una dotzena de grups, entre els quals hi havia Fred de Peus, farien un concert d'homenatge a Jimi Hendrix aquesta primavera. Finalment no s'ha fet. Com és, això?

– Mira, si vols que et digui la veritat, el festival aquest no es va fer perquè els grups no es van posar d'acord. Els problemes van venir pel tema que havien de tocar al final, tots junts. Primer hi va haver la proposta de tocar 'Hey

Joe', però després va sortir una penya molt radical que va proposar una cançó seva. La lletra d'aquesta cançó deia que en Hendrix l'haurien d'haver dissecat com el negre de Banyoles perquè les noves generacions el puguin veure empunyant la guitarra.

– I després què va passar?

– N'hi va haver que deien que era una cançó racista i altres que era molt bona. Però al final la gent es va embolicar tant amb la filosofia del concert que no es va fer res.

– I Fred de Peus de quin bàndol era?

– A Fred de Peus hi havia diversitat d'opinions. És normal, tothom té les seves històries.

- Aquest és potser, l'origen de l'eclecticisme del grup?

- Sí. Els de Fred de Peus discuteixen molt de música i miren d'arribar sempre a una solució pactada que inclogui totes les tendències. I això passa amb tot. També quan discuteixen sobre futbol, toros o dones, que són tres coses que els agraden molt.

- És veritat. Em sembla haver vist en David (guitarista) al correbou de Vidreres de l'any passat...

- Sí. Sempre hi va. I al d'Olot també. Agafa un "capote" que es va comprar a Linares al viatge de 3r. de BUP, salta a la plaça i fa un parell o tres de "verònics". Però ell sempre deixa clara una cosa: així com hi ha català "light" i català "heavy", també hi ha dues maneres de torejar. Ell és un torero "light", que són els toreros que no fereixen per res l'animal.

- I el flamenc, també els hi agrada?

- Sí. Sobretot Tomatino i Camarón de la Isla, però també les versions "màquina" de Paco de Lucía.

- Heavy clàssic o thrash mental?

- Home, tenint en compte que els de Fred de Peus solen fer focs de camp, em sembla que prefereixen el "thrash". També els agrada el "black", el "dead", el "brutal" i el "necro". En Xevi Turró sempre porta camisetes de Suffocation, Pestilence i Necrophiliac, i a casa seu té una guitarra en forma de destrat firmada pel baix de Sepultura.

- Jazz fusion o rap'n'jazz?

- A tu què et sembla? Jazz fusion, evidentment.

- Celdoni Fonoll o Músics Sense Solfa de la Garrotxa?

- He, he. Potser els Músics Sense Solfa amb la Lloï Beltran a la veu.

- Quan tornareu a Tossa?

- A tocar, no ho sé. Ara, a fer una cosa o altra, qualsevol dia d'aquests. La costa ens agrada molt a tots, sempre hi anem. De vegades, Fred de Peus acaba de tocar a Figueres a Girona o a Bescanó, i diem: "Què? Anem a la costa a veure sortir el sol?" I vinga, cap a Sant Feliu o cap a l'Estartit. A Tossa també hi anem, però no tant, perquè la carretera és un pal. Però les vegades que hi hem anat hem rigut molt. La tardor passada vam parar abans de Sant Benet i ens vam cardar una dotzena d'ous de reig que vam trobar. Ara, aquest juny, hi hem vingut en Xevi Miró, en Pere Serrat, en David Iglesias i jo, però aquesta vegada per mar, amb barca. De tant en tant venim a pescar per aquí. Ah, i ara que dic això, l'altre dia va sortir el tema de com seria la portada del primer disc de Fred de Peus si mai el traguessin. En Jordi Dalmau i en David deien que hi haurien de sortir tot de peus amb les ungles pintades de lila; en Xevi Turró i jo, un cistell de peus de rata; i en Xevi Miró, en Pere i en Martí Balliu, moltes jurioles i serrans.

- I així com quedaria, la portada?

- Segur que ens posaríem tots d'acord i hi fariem sortir els peus, els bolets i les jurioles. Ja quedaria

maco, ja... Molts de colors, hi hauria.

- Quedaria molt psiquedèlic, no?

- Sí. Això sí. Això sempre. Fred de Peus és un grup psiquedèlic, un grup de la segona revolució psiquedèlica. Els psiquedèlics són els únics que poden canviar el món, per això tornen.

- És veritat que en Tàpies, el del mitjó foradat, vol llogar Fred de Peus per al dia de la inauguració de la seva famosa obra?

- Això no es pot dir. Sé pas res, jo! Sóc pas mestre!

- Però és veritat o no?

- (...)

Els responsables de premsa saben quan n'hi ha prou. En Joan Quer s'aixeca i se'n va. Ja ha fet la seva feina.

MARC AGUILAR

Fred de Peus